

VIENYBĖ LIETUVINKU'
 IŠEINA KAS SEREDA!
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klausite laišku:
 J.J. Paukštis ir 60, (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ

LIETUVINKU'

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 47

Brooklyn, N. Y., Lapkričio (November) 22 d., 1916 m. (Telefonas 2427 Greenpoint)
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXX

LIETUVA GAUNA LAISVE.

Vokietijoje įvedama diktatura, kur kiekvienas vyras ir moteris bus laikomi kaipir kareiviai. Francuzai mobilizuojant visus vyrus. Anglioje įvedama valgio diktatura. Vokiečiai išveža iš tėvynės 300,000 belgų. Numirė Henrikas Sinkevičius. Archangelske explodavo 7 laivai su amunicija.

Veliausios Žinios

IS ŠVEICARIOS I PARYŽIŪ 20 LAPKRIČIO TAPO PRANEŠTA, KAD LIETUVA GAUNA LIUOSYBĘ PO VOKIECIŲ GLOBA. SULYG PRANEŠIMO, LIETUVA TURĖS TOKĮ SAVISTOVUMĄ, KAIP KAD TURI BAVARIJA ARBA SAKSONIJA, TAIGI INEIS I VOKIŠKUJU VALSTIJŲ ŠARYSI.

KAIP TIK BUS SUFORMUOTA VALSTYBĖ, TUOJAUZ BUS SUFORMUOTA LIETUVIŠKA ARMIIJA IS 150,000 LIETUVIŠKŲ KAREIVIŲ, KURIOS VYRAUSIU KOMANDIERIUM BUS VON HINDENBURGAS.

SITA ŽINIA NEOFICIALIS, KA, JI REIKALAUJA DAR PATVIRINTIMO. VIENOK VOKIECIŲ NEW YORKE EINANTIEJI DIENRAŠCIAI KALBA KAIPIR APIE VYKSTANTI FAKTĄ. SUPRANTAMA JIE GALI GERAI ŽINOTI VOKIECIŲ VALDŽIOS PASIELGIMUS. ANGLIŠKI LAIKRAŠCIAI TAS ŽINIAS PAIMA PO KLAUSIMO ŽENKLU.

MES LIETUVIAI TOKIA LIUOSYBĘ VISISKAI NETURIME DŽIAUGTIS. TIESA, TAI PLATI AUTONOMIJA, BET SIANDIN MES AUTONOMIJOMIS JAU NEGALIME UZSIGANĘDINTI. YPAČ NESMAGUS FAKTAS, KAD LIETUVIAI KAREIVIAI BUS IŠSTAITYTI PRIE LIETUVIUS RUSŲ ARMIOJE, KURIŲ TENAI NEMAŽIAU 200,000 KAREIVIŲ.

SAJUNGIEČIAI PAEME MONASTIR.

Lapkričio 19 d. sajungiečiai paemė Monastir. Vokietių-bulgarių armija pasitraukė. Sajungiečiai paemė kiek kanuolių ir kariskū reikmenų. Tai gana didelis moralis smugis ant bulgarų armijos.

Monastir Serbijos miestas. Šako, kad jis bus apsauktas Serbijos sostaine.

Praneša, kad vokietių sulaikę anglų ėjimą Somme fronte, Francijoje. Iš kitos gi pusės rumunai ir rusai sulaikę vokietių ējimą Rumunijos gilumon iš Transylvanijos pusės.

Iš karēs lauko

ATAKOS IR KONTR-ATAKOS RYGOS FRONTE, VOLYNIOJE IR GALICIJOJE.

Petrogradas. — Palei Rygą ir Dvinską rusai buvo atnaujinę aktivišką veikimą. Baranovičių srityje vokietių mėgino atstumti rusus atgal, bet be pasekmės.

Volynijoje, palei upę Stochod ir Kovelį, rusai atmušė keletą prieš atakų. — Karpatų kalnuose bei Rumunijos parubežyje rusai laikosi tvirtai; ypač pasekmengai veikia rusai Rumunijos pakraštyje.

MACKENSEN VIS TRAUKIASI ATGAL DOBRUDŽOJE.

Londonas. — Spaudžiamai tvirtos vokietių-austrų armijos Transylvanijos pakraštyje, rumunai traukiasi atgal ir į Juol ylumose. Tarpe Predeal perėjimo ir Kampolung (Rumunijoje) tėsiasi žiaurus mušis.

Dobrudžoje gi rusų-rumunų kariūmenė, kurią komanduoja rusų gen. Sacharov, vėl stumia feldmarš. Mackensen armių atgal. Aštuoni vokietių orlaiviai bombardavo Bucharestą, numesdami 25 bombas.

VOKIECIAI GIRIASI PASEKMEMIS.

Berlinas. — Vokietių pasekmengai atmušė rusų atakas iš pietryčių nuo Rygos ir palei Dvinską. Baranovičių apie linkę rusai mėgino atsijimti prarastas pozicijas, bet be pasekmės.

Stochod srityje vokietių-austrai atrėmė keletą prieš atakų, o dviejuose punktuose atstumė rusus atgal.

Palei Galič ir Karpatuose nuolat atsikartoja susirėmimai, — visur vokietių-austrai laikosi tvirtai.

GEN. FALKENHAYNO KARIUMENĖ VERŽIASI RUMUNIJON.

Berlinas. — Gen. Falkenhayno kariūmenė, nežiurint ant tvirto priešinių rumunų ir rusų, iš-

lengvo veržiasi Valachijos gilumon i pietus nuo Rotenturm ir Szurdok perėjimų. Per tris dienas čia paimta nelaisvėn virš 5,000 rumunu ir užgriebta daug kairos medžiagos. Smarkus mušis atsibovo arti Kampolung. Šiaurė, Transylvanijos parubežyje tapo atmušta keletą prieš atakų.

Dobrudžoje nieko ypatingo nėatsitiko — apsirubežiuojama mažais susirėmimais. Tulose vietose feldmarš. Mackenseno kariūmenės priešakinės eilės atsitraukė atgal.

Tarpe Tutrakan ir Silistrijos Mackensen rengia perėjimą per Dunojų.

SERBAI IR FRANCUZAI MUŠA BULGARUS-VOKIECIUS MAKEDONIJOJE BEI PALEI MONASTIR.

Londonas. — Paskutinėmis dienomis Serbai ir francuzai pilnai sumušę bulgarus-vokietių upės Černos srityje ir atstumė juos atgal iki-pat Monastir. Paimta nelaisvėn apie 4,000 prieš ir užgriebta daug kanuolių ir kariškos medžiagos. Greitas Monastir puolimas neišvengiamas. Serbai ir francuzai atsiėmė keletą kairomis bei miestelių.

Strumos srityje pasekmengai veikia anglai. — Iš viso matyti, kad sajungiečiai pradeda generali užpuolimą ant savo prieš Balcanuose.

BULGARAI-VOKIECIAI PRANEŠA APIE PASITRAUKIMA.

Berlinas. — Makedonijos fronte bulgarai-vokietių pasitraukė atgal Černos srityje i prieingintas naujas pozicijas. Palei Strumą atsibuvę maži susirėmimai.

ŽIAURUS MUŠIAI PIKARDIJOJE BEI PALEI UPĘ ANCRE.

Londonas. — Lapkr. 13-16 d. atsibovo atkaklus mušis upės Ancre pakraščiuose (i šiaurvak. nuo Thiepval). Angliai atstumė vokietių atgal, užimdami kaimus Beaumont ir Beaucourt; — apie

5,000 vokietių patėko nelaisvėn; užgriebta daug ginklų ir amunicijos. — Galop vokietiems pasisekė sulaikytis anglų veržimasi pirmyn.

I pėties ir i šiaurę nuo Somme irgi atsibubo keletas smarkių susirėmimų. Dviejose vietose vokietiems pasisekė atsiimti dalį prarastų pozicijų.

VOKIECIAI SKELBIA PASEKMES PIKARDIJOJE.

Berlinas. — Lapkr. 13-16 d. upės Ancre pakraščiuose, Pikardijoje, anglai darė visas pastangas, kad perlaužtų vokietių eiles.

Ziaurame mušyje panešti dideli nuostoliai abiejose pusėse. Anglams pasisekė užimti porą kaimų.

Be galop vokietių sulaikę anglų veržimasi pirmyn. — Nuo lapkr. 17 d. pranešama, kad vokietių atmušė tris atakas palei Beaumont ir Le Sars; tarpe Flers ir Thillay užgriebta 5 maš. šautuvai. Palei Sain-Saint-Léger vokietių atsiemė prarastas pozicijas. Paimta apie 400 priešų nelaisvėn.

Verduno srityje apsirubežiuojama artilerijos veikimu. Sampañijoje vokietių vėl atnaujino atakas.

ITALAI ATREMIA AUSTRŲ ATAKAS.

Roma. — Isonzo pakraštyje bei palei Gorizia italai atrėmė keletą austrių atakų. Prieš orlaiviai bombardavo Valloną. — Trentino srityje apsirubežiuojama mažais susirėmimais bei artilerijos veikimi.

Vienoj paskelbta, kad palei Gorizia italai atrėmė keletą austrių atakų. Prieš orlaiviai bombardavo Valloną. — Trentino srityje apsirubežiuojama mažais susirėmimais bei artilerijos veikimi.

Vienoj paskelbta, kad palei Hango, Suomijos įlankoje, paskendo šarvuotas rusų skraido lis (kreiseris), „Riurik“ ar „Gromoboi.“

Iš Visur

NORVEGŲ LAIVAS APŠAUDĘ VOKIECIŲ LAIVĄ.

Kopenhagen. — Norvegijos laivai apšaudė vokietių garaili, kuris nenorėjo sustoti priešdamas palei Stavanger. Tas padarė gilią išpūdi Berline.

ANGLAI ATSTUMĖ VOKIECIUS ATGAL ANCRE LYGUMOJE.

Londonas. — Anglai per dvi dienas žymiai atstumė vokietių atgal Ancre lygumoje, užimdami kaimus Beaumont-Hamel ir Beaumont;

Vokietių prisipažista panešti didelius nuostolius, tečiaus tvirtina, kad jie sulaikę anglų užpuolimus.

SERBAI MUŠA BULGARUS IR VOKIECIUS MAKEDONIJOJE.

Londonas. — Atsibubo smarkus susirėmimai Mönastir srityje, Makedonijoje. Serbai bei franzuzai po dviejų dienų mušio atstumė bulgarus ir vokietių ant 7 mylių fronto atgal, paimdami nelaisvėn apie 4,000 priešų ir užgriebdamis apie 30 kanuolių.

PASKANDINO 8 GARLAIVIUS.

Londonas. — Nuo lapkr. 15 d.

pranešama, kad per dvi dienai vokietių submarinai paskandino 5

anglų garlaivius ir tris neutrališkų valstijų; inkrova kiekvieno iš

trių anglų garl. siekia virš 3,300 tonų.

VIRŠ SPARTANIŠKA VALSTIJA XX AMŽIUJE.

Berlinas. — Nežiurint ant to,

kad visoje Vokietijoje gan plėčiai kalbama apie taiką, visa vokietių tauta tvarkoma-rengiama vien-tik delei kovos, neaprubėžiuotos laiku kovos. Feldmarš.

v. Hindenburg atsikreipia į tau-

tą su prašymu kaslink naujų mi-

lijonų del kariumenės ir industria-

jos, o Ludendorff skelbia, kad

reikalinga išdirbtu du-kart ar tris

-kart daugiau amuocijios, kanuo-

lių ir įvairios karės medžiagos.

Hindenburgo-Ludendorffo kom-

binacija, apvainikuota diktatoriš-

ka galybe bei aklu pasitikėjimui

visos naciuj, apima platų reorga-

nizacijos planą socialių ir ekono-

mominijų resursų, o taipgi organizaciją „naminių armijos“ — ir

tais viska tvankys ir prižiurės Hin-

denburg, Ludendorff ir gen.-ma-

joras Groener, kuris pirmiau bu-

vo kariškų gelžkelii perdėtiniu

r dabar yra skaitomas didžiausiu

organizativu genijum Vokietijoje.

Gen.-maj. Groener naudosis

neaprubėžiuojama galybe vokie-

cių industrijoje ir ekonomiška-

me gyvenime, idant tuomi privė-

sti Vokietiją prie galutinos perga-

lės. Jis, taip sakant, kontroliuos

ir tavrkybės potenciališką energiją

80,000,000 vokietių fronto užpa-

kalyje. Taigi g.-m. Groener bus

darbo diktatorium ir augšciausia

tvarkančia ypatą Vokietijoje.

Genialiskas sutvarkymas bei

sistematiškumas visose srityse pa-

VIENYBĖ LIETUVINKU'

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yšarly subscription rate:

In the United States ... \$2.00

To Foreign Countries ... \$3.00

To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

tvirtina tą nuomonę, kad nėra pa-
saulje spēkios, kuri ištengtu
jveikti vokiečių tautą, susidedan-
čią iš 80,000,000. Tai XX am-
žiaus virš-spartaniška valstija.

VALGIO KONTROLIERIUS ANGLIJOJE.

Londonas. — Prekybos tarybos pirmėdis W. Runciman paskel-
bė, kad greitu laiku bus paskir-
tas Anglijos valgio produktu
kontrolierius, kuris neaprūbėjuo-
tai prižiūrės visus departamen-
tus, surištus su valgio produktais.

RUMUNIJOS SUMUSIMAS GA- LI PRIVESTI PRIE TAIKOS.

Berlinas. — Buves Vengrijos premjeras grafas Albert Apponi-
vi, atislankydamas Vokietijoje,
nurodinėjo, kad galima laukti už-
vrimo taikos, jei tik Rumunija
bus sumušta; — prieztam, prez.
Wilson pilnai gali buti tarpininkai.

PALIEPĘ MAŽIAU NAUDOTI ŠVIESOS IR ŠILUMOS.

Paryžius. — Vidur dal. minis-
teris Loris Malvy paliepė, idant
visame krašte (šiaip namuose bei
jvairiose įstaigose) butų naudoja-
ma kiek galint mažiau šviesos bei
apšildymo medžiagos.

SUBMARINAS PASKANDINO DIDELĮ TRANSP. LAIVĄ.

Berlinas. — Vokiečių submari-
nas paskandino Viduržeminių jūrų,
80 mylių į vakarus nuo
salos Malta, transportinių (prie-
šy) garliai 12,000 tonų inkro-
vos, nors jis ir lydėjo torpediniai
laivai. Angliai tą žinią užgincia.

PAPLAISINTAS RUSŲ AMUNI- CIJOS TRUKIS. UZMUSTA IR SUZEISTA 200 ŽMONTŲ.

Tokio. — Iš Čangčun (Man-
čzūrija) pranešama, kad ant rusų
gežkelio palei Čiečiasui stoties,
artis Čiečiakar (šiaur. Manč.) eks-
plodavo trukis su amunicija, su-
sidedantis iš 40 vagonų, iš kurių

buvo prikrauti mišių, padary-
tų Japonijoje del rusų armijos.
Užmušta ir sužeista apie 200 žm.
(Šitas atsibubo spalio mėn.)

BAISI EKSPLOZIJA. — PA- PLAISINTI SEPTYNI GARLAI- VIAI SU AMUNICIJA ARCH- ANGELSKÉ SUNAIKINTA 37 NAMAI-SANDÉLIAI. ŽUVO 250 ŽM., SUZEISTA 760.

Stockholm. — Gautame iš Ar-
changelsko laikr. „Archangelsk”
(cenzuros perž.) pranešama, kad
apie 6 val. vakarė Archangelsko
praplauka tapo baisiaus vul-
kanu — tapo paplašinta septyni
garlaiviai su amunicija, kurie
pribuvo išryto. Eksplozija buvo
taip smarki, kad sudrebino ne
tik miestą, bet ir plačią apie linkę,
o didelės geležies skeveldros bu-
vo numetos už 700 metrų. — Nė-
ra galės aprašyti visą baimumą.
Kartu su laivais sunaikinta-sude-
ginta 37 sandėliai bei šiaip namai,
stovėje arti prieplaukos. Padaryta
nuostolių ant keliolikos milijo-
nų. Užmušta apie 250 žmonių
ir sužeista apie 760 žm.

ANGLAI PASIRYZĘ UŽDRAU- STI ALKOHOLIO ISDIRBIMA.

Londonas. — Plačiai kalbama
apie uždraudimą Anglijos išdir-
bimo alkoholio, kād tuomi sutau-
pyti valgio medžiagą. Tačiau
sūnū greit svarstys atstovų ru-
me.

Indijos valdžia paskelbė, kad
lapkičio, gruodžio ir sausio mēn.
bus išvežta į Angliją, Francuziją
ir Italiją apie 400,000 tonų kve-
cių.

PRIPAŽINO ŽYDŲ TIKYBA LENKIOJE.

Londonas. — Iš Varšavos prane-
šama, kad žydų tikyba Lenki-
joje tapo pripažinta kaip pilna-
tės tikyba, lygi kitoių tiky-
boms.

MIRE GARSUS LENKŲ RASY- TOJAS HENRYK SIENKIE- WICZ.

Bern, Šveic. — Lapkr. 15 d.

Vevey mirė garsus lenkų rašy-
tojas-romanistas Henryk Sienkie-
wicz, autorius „Kryžokai,”
„Tvanas,” „Quo Vadis”, (yra iš-
versta lietuvių kalbon), „Ugnimi
i kardu,” ir tt. Jis buvo gimęs
1845 m. (taigi ējo 71 metus am-
žiaus), mokinėsi Varšavoje (filos.
skyrių), o 1876 m. atvyko Ameri-
kai, kur prabuvė visą eilę metu,
išteigdamas su 30 kitų lenkų
ypatingą lenkų koloniją Kalifor-
noje. 1905 m. jam buvo paskir-
ta liter. Nobelio dovana (\$45,-
000).

BAŽNYČIOSE SUAUKAUTI LENKIAI PINIGAI.

Berlinas. — Lenkų pašalpos ko-
miteto Vevey, Šveic., pirmininkas
Ozuchowski praneša, kad surinkti

\$750,000 bažnyčiose (atsiau-
kus popiežiui) šiaip paskirstoma:
Vokietijoje surinkta \$320,-
250, Suv. Valst. — \$141,600, Au-
stro-Vengrijoje — \$61,800, Iran-
dijoje — \$57,000, Anglijoje —
\$29,250, Kanadoje — \$25,800,
Francuzijoje — \$22,600, Italijoje —
\$22,400, Belgijoje — \$18,800,
ir Rusijoje — \$11,600.

Iš Amerikos

ŽMONIŲ BALASAS DELEI PRA- GYVENIMO BRANGUMO.

Chicago, Ill. — Valgomų daik-
tų bei anglies pabrangimas suju-
dino visus miesto gyventojus, o

ypač darbininkų klasę. Pasigir-

do vienė reikalavimai, kad fede-

rativė valdžia privalo ištirti to
nelemti apsireiškimu priežastis ir

pasiestinti jas prašantili. Feder-

prekybos komisijos pirmėdis E.

N. Hurley pranešė, kad valdžia

bei prekybos komisija yra jau už-

siemusi tuomi klausimui, o tode!

galima tikėties, kad greitoje ateityje valgio klausimas bus pa-

kreiptas pageidaujamon pusėn,

nurodyta, kad anglies magnatai

Dėmė atidare susirinkimą. Na-
rašininkas paskaito, kad Lietu-
vių Dienoje tapo surinkta aukų
šimtas trisdešimt tris dolarai ir
dar su centais. Tai gražus pini-
gai. Manome: Bulotai ant pra-
gyvenimo pilnai savaitei pakals.

Tie pinigai turi eiti į Š. Fon-
da — prabilo pasistojęs musų gar-
sus Bimbadas.

Aš paremu — atsiliepē dau-
gelis balsų.

O tie tautiečiai su vyčiais, kaip
pradės krikti, — juoktis, net
burnas užsiemė, kad neplystu.
Tai juk kvailystė, nei žodžio ne-
tarus panašiai elgties.

— Reikia leisti per balsus, —
pasibėgo pirmėdis Dėmė.

Nebukite lūdikiai ir nors
iek pamastė kalbėkite. Čia ne
pono K. bulves skusti. Aukas
rinko varde Central Committee.
... Tai negalimas daiktas, — kal-
bėjo tautietis.

— Galimas, galimas — atsilie-
pē daug balsų.

Negalimas — juokdamasis
atsiliepē vytis.

— Reikia leisti per balsus, —
vėl atkartojo pirmėdis.

Bet vėl tas pats tautietis atsi-
stoje kaip pradės aiskinti, po-
juom antras, ir trečias. Atėjo
„Socialistai nieko neišmano, ne-
gali nieko daugiau, kaip tik bul-
ves skusti,” arba „jie bulvesku-
čiai.” Ne! Dang yra mus atsi-
žymėjusi ir daug dar atsižymė-
tu, tik bėda, kad Amerikos nepa-
rastai žiauri valdžia, — tuoju

sutvėrus kalejiman ingrua. Už-
tai mes pirmeivai mažai ir atsi-
žymime.

si didžiausia oratoriai. Ir taip ap-

siulaiko anglies išleidimą, idant
tuomi pakelti kainas.

SUV. VALST. RUPINASI BEL- GŲ LIKIMU.

Washington, D. C. — Atsišau-
kiant belgams, sekr. Lansing at-
sikreipė į Suv. Valst. ambasados

sekretoriui J. C. Grew, kuris da-
bar pildė amb. Gerardo pareigas,

idant jis pasitarty su kancl. v.

Bethmann-Hollweg delei išvežimo
belgų iš jų krašto ir statymo ju-

prie sunkių darbų ir pertikrintų
ji, kad tas blogai atsiliepia ant
žmonių opinijos neutr. valstijose,

o ypač Suv. Valst.

Pranešta, kad jau išgabenta
Vokietijon apie 35,000 belgų; iš-
viso planuojama išvežti apie 300,-
000 belgų.

TARYBOS DELEI „JUODOJO LAPO.”

Washington. — Dabar pradėta
atidžiai svarstyti Anglijos pa-

skelbto taip vadinamo „juodojo
lapo” klausimą (t. y. kaslink bō-
kotavimo tų firmų, kurios nepa-
laiko sajungiečių pusės). Suv.

Valst. pareikalavo, kad Anglijos

„pasiaiškintų” tame dalyke, bet

anglijų valdžia tik patvirtino tie-

sotumą to pasielgimo. — Kadangi

tas kenkia Amerikos prekybai,

tai dabar Suv. Valst. valdžia yra

pasiryžusi pastatyti Anglijos val-

džiai kaslink „juodojo lapo”

griežtus reikalavimus. Sek. Lan-

sing turi greitu laiku atsikreipti

delei į Londoną.

ATSAUKTA 6,000 MILICIJO- NIERIU.

Washington. — Karžs departa-

mentas atšaukė 6,000 kareivi iš

Meksikos parubežiaus, paliepda-

mas sugrįžti jiems į savo valsti-

jas. Tas liudija, kad valdžia ren-

giasi atšaukti gen. Pershingo
ekspediciją, iš Meksikos.

Iš Atlantic City pranešama,
kad Amerikos-Meksikos komisija
pasekmingai varo tarybas pir-
myrin; manoma, jog greitu laiku
bus padaryta galutina sutartis.
Gen. Carranza tvirtai laikosi
prieš Villa.

„DEUTSCHLAND” BUVO IS- PLAUKEΣ NAMON, BET SUSI- DURE SU SAVO PALYDOVU IR VĒL SUGRIŽO PRI- PLAUKON.

New London, Conn. — Lapkr.

17 d., 1:30 v. nakties, vokiečių

prekybinis submarinas „Deutsch-

land” spleido prieplauką (East-

ern Forwarding Co.) ir išplaukė

atviron jurėn, lydimas dviejų

buksirinių laivukų. Išplaukus iš

upės Thames intakos, sparčiai

prie submarino prisiartino plauk-

damas pro šalį nežinomas moto-

rinis laivukas. Tada vienas iš

buksirinių laivukų „T. A. Scott”

smarkiai pasuko arčiau „Deutsch-

lando”, kad buti tarpe submarino

ir misteriško laivuko. Tame

momente submarinas susidurė

su „T. A. Scott,” kuris, eksplod-

davus gar. katilui, tuo paskendo,

— kartu žuvo kapitonas C. Gur-

ney ir 4 jureivai. Išsigel-

dumė musų protą, kad turėjome

su jų noru sutikti.

Nebutų dar taip skaudu, jei jie

</div

DARBININKŲ REIKALAI

PRAGYVENIMO KRIZIS

Paprastai yra sakoma, kad darbininko gyvenimo stovis eina gryn, kuomet darbo valandos darsi trumpesni, o mokesčius už tą darbą vis kyla. Ištiesu gi, kiekvienas žmogus pageidauja, kad knomažiausiai dirbtų, knomažiausiai išaikvoti energijos ir kuo daugiausiai uždirbtų bei kuogiariausiai gyventi. Tečiaus laike paskutinių pusantų metų, nežinanti, kad darbai, sulyginamai, eina gera, kad darbo valandos aprubėžiuojamos 8-9 val. ir kad mokesčius gan augsta, darbininko gyvenimas ne tik nesigerina, bet blygoja.

Priežastis to apsireiškimo užsiveralia pastebetinamai kilime valgio produktui bei įvairių daiktų kainų. — Mokesčius už darbą tūkst. išlengvo kila, o pragyvenimui reikalingų daiktų kainos labai sparčiai šoka augštyn. Protarpis tarpe uždarbio ir išlaidų vis mažeja del tū milijonų miestuose gyvenančių darbininkų. Didelis nuošimtis tū darbininkų vos ištengia jau suvesti, taip sakant, gala su galu. Daugelis jau yra tokiai, kurie ima jau iš suteapytų skatinę arba sumażina išlaidas, fiziškai skriaudami save.

Pragyvenimus didelės didžiuos 55,000,000 miesto gyventojų laikė paskutinių 15 mėnesių pabrango, abelai imant, iki 100 nuošimčių. Ir tas pabrangimas vis kila augštyn, ir net rubežiaus tam nesimato.

Mieste gyvenantis darbininkas, kuris 15 mėnesių tam atgal gaudavo 3 dol. i dieną ir kuris dabar gauna tuos pačius 3 dol., ištirupių dabar gauna tikta 1 dol. 50 e. i dieną (turint omenyje gyvenimo pabrangimą). Jeigu nebus sulaikytas kilimas kainų pragyvenimui reikalingų daiktų, tai greit 3 dol. uždarbio reikšt 1 dol. i dieną (sulyginant su rugpjūt. 1 d. 1915 m.).

Ziurint ekonominiu žvilgsniu, šitokis dalykų stovis neturi istoriško paralelio jokiame dideliaame krašte taikos laike. Šitokis stovė sudarė nepaprastą kariški reikalavimai Europoje ir netikėtus padalinimus Suv. Valstijose. O juk Amerikos pirklystė su kariaujančiomis valstijomis apskaitliuojama milijardais dolarių. — Amerika gauna milžinišką pelną. Bet kas gi tā pelnā paima?

1. — Visai mažas skaičius katalistų ir pramonininkų.

Pranešama, kad, vedant kariškai prekybą, laikė paskutinių dviejų metų „pasidar” virš 2,000 naujų milijonieriu.

2. — Tula pelno dalis patenka farmeriams, kurie parduoda grudus ir gyvulius irgi del kariaujančių valstijų.

3. — Galop, tuom pelnu kiek pasinaudoja keli šimtai tukstančių darbininkų, kurie dirba amunicijos bei ginklų dirbtuvėse ir kurie gauna nepaprastai augštasis užmokesčius, kuomi juos ir patraukia nuo pigiau apmokamų darbų, taip sakant, taikos industrijos.

Anglija bei jos sąjungiečiai pasakolino apie \$2,000,000,000 Amerikos pinigų ir pardavė įvairios rūšies asekuracijų už virš \$3,000,000,000, padarant sumą virš \$5,000,000,000, už kuriuos ir perka valgio produktus, vata ir vilnas, audinius bei kitus išdirbiinius, metalą ir karišką amuniciją bei ginklus.

Anglija ir jos bendrai be pasi-gailėjimo „čystija” Suv. Valst.

aruodus, krautuvės, mėsos ir kitų valgomų daiktų sandėlius, mai-nos bei įvairios rūšies šio krašto išstaigas. Ta visk perka apmo-kėdami (nors tik išdalięs) šio krašto p-nigais, paskolintais tam tikslui, — kitai sakant, pasižada apniokēti ateityje. Ir už tą viską moka ar pasižada mokēti milžiniškas kainas. Taip-tai su-tveriamas krašto „gerbuvis” bei „palaima.”

Ziurint i dalykų stovė giliau, lengva pastebeti, kad tuomi mažinamas reališkas krašto turtas, kuris butinai reikalingas palaiy-mui čionikščių gyventojų sveika-toje bei gerame stovyje, idant už-pildyti-atlyginti Europoje naikinamus turtus ir jaunu vyru mili-jonus.

Ypač blogai tas, be abejonės atsilieps, didelinose miestuose žemos laikė. Valdžia bei poli-tikieriai beveik visai neatkreipia domos ant darbininkų pragy-venimo. Visi jie patenkinti krašto „gerbuviu” bei prekybos kiliu.

Federališka valdžia skelbia skaitlines apie išvėžimo prekybą, pažymėdama, kad Suv. Valst. už-rubežinė prekyba gale meto pa-siek \$8,000,000,000, bet visai pa-miršta, kad darbininkų milijonu gyvenimas diena iš dienos eina blogyn.

Chicago kviečią karalius Jas. Patten viešai skelbia, kad iki se-kančio pavasario kraštu grësia „tikras miltų badas,” nežiurint net ant to, kad išvėžimas kviečiu iš Amerikos greitu laiku ir bu-tu sustabdytas. — Mat, dar prieš 4 mėnesius buvo mažiau kviečiu ſame krašte ant 100,000,000 bu-šelių, negu čia reikalinga prie normališko sunaudojimo. O fede-rališka valdžia su pasigerėjimu tēmia, kaip Anglijos ir jų sąjungečių agentai kas ménem iš čia išvėža 40-50,000,000 bušelių gru-dų. — Bet Washingtono valdininkai, su prez. Wilsonu priešakyje, priemi neširupina ir neatkreipia domos ant darbininkų miniu li-kimo.

Kiekvienam gali buti aišku, kad dabar Suv. Valst. viešpatau-ja ne valdžios reklamuojamas „gerbuvis” („prosperity”), bet kenksmingas išnaudojimas jiegū, kas turi privesti prie labai sku-džių pasekmų, kurios padrebinis pati krašta bei jo gyventojus.

AM. DARBO FEDER. SUVA-ZIŪMOS.

Baltimore, Md. — Lapkr. 13 d. čia tapo atidarytas Am. Darbo Feder. suvažiavimas. Prie atidarymo dalyvavo katalikų bei protestonų tikių žymūs atstovai. Ta pirmą dieną buvo pasakyta visa eilė prakalbų; — tarpe kitų kalbėjo darbo ministeris Wilson ir Federacijos prezid. S. Gom-pers, kuris išgyrė tos organizacijos veiklumą bei prez. Wilsono administraciją.

Is atskaitų pasirodė, kad laikė pereito meto Federacijos narių skaičius pakilo ant 125,000 žm. Iš viso organizacijoje dabar pri-kalatomas 2,071,836 žm., kurie su-daro 21,711 lok. unijų, sujungtu i 45 valst. federacijas. — Ant rą dieną tapo įnešta visa eilė rezoliucijų ir išklausyta kalbos darbininkų atstovų: Anglijos Kanados ir Japonijos.

Tai 36-tas iš eilės A. D. F. metinis susižiavimas (organizacija susverta 1881 m.) — Iki šiol šita konferencijoje, tarp kitų dalykų, nutarta kuogreičiausiai steigtai In-formacijos Biuras. Biuras priva-lo susidėti iš Augštostos Tarybos — 5 žmonės — ir paties Biuro, vedamo Gabrio. Augštosi Taryba privalo nuolat buti Šveicarijoje. Biuras privalo tarp kitokio leisti įvairaus turinio raštus.

SKUBINASI PRALOBTI.

Columbus, O. — Miesto gyven-

aruodas, krautuvės, mėsos ir kitų tojai, o ypač darbininkai, pradėjo balsiai kalbėti apie pabrangi-mą pragyvenimo. Miesto valdžia, galop, išnešle delei to rezolu-ciją, kurioje nurodoma prez. Wil-sonei bei kongresui uždrausti iš-vezimą užrubežin valgio produk-tų ir ištirti anglies pabrangimo priežastis, patraukiant kaltinim-kus atsakomybēn. — Buvo nuro-dyta, kad anglies magnatai padar-e sutarti, idant greičiau pralob-ti.

STAND. OIL CO. IVEDA 8 V. DARBO DIENA.

San Francisco, Cal. — Sios valstijos St. Oil Co. oficiališkai pra-neš, kad visuose tos kompanijos skyriuose toje valstijoje nutarta ivesti 8 val. darbo dieną,

GELŽKELIŲ DARBININKAI VĖL KALBA APIE STREIKĄ.

New York. — Tarybos tarpe gelžk. kompanijų atstovų ir darbininkų neprivėd prie pageidau-jamo rezultato. Kompanijų at-stovai praneš, kad jie atskreip-i Augšt. teismą kaslink konstitu-cionališkumo ištato apie 8 val. darbo dieną.

Darbininkų gi atstovai tvirtai pažymėjo, kad atstakymui ant šiokio kompanijų pasielgimo grei-tu laiku bus apšauktas visame krašte general's gelžkelį strei-kišas.

RUBSIUVIAI RENGIASI PRIE STREIKO.

New York. — Tarpe rubsiuviu plėčiai kalbama apie streiką kas-link išgavimo 8 v. darbo dienos ſame krašte ant 100,000,000 bu-šelių, negu čia reikalinga prie normališko sunaudojimo. O fede-rališka valdžia su pasigerėjimu tēmia, kaip Anglijos ir jų sąjungečių agentai kas ménem iš čia išvėža 40-50,000,000 bušelių gru-dų. — Bet Washingtono valdininkai, su prez. Wilsonu priešakyje, priemi neširupina ir neatkreipia domos ant darbininkų miniu li-kimo.

Kiekvienam gali buti aišku, kad dabar Suv. Valst. viešpatau-ja ne valdžios reklamuojamas „gerbuvis” („prosperity”), bet kenksmingas išnaudojimas jiegū, kas turi privesti prie labai sku-džių pasekmų, kurios padrebinis pati krašta bei jo gyventojus.

EIEKT. GELŽKELIŲ STREIKIERIAI LAUKIA TAIKOS.

New York. — Plačiai kalbama apie susitaikinimą tarp elektr. gelžkelii streikieriu ir kompanijių. Vienam-e kitame laikraštyje buvo paskelbta, kad streikas jau užbaigiamas.

AM. DARBO FEDER. SUVA-ZIŪMOS.

Baltimore, Md. — Lapkr. 13 d. čia tapo atidarytas Am. Darbo Feder. suvažiavimas. Prie atidarymo dalyvavo katalikų bei protestonų tikių žymūs atstovai. Ta pirmą dieną buvo pasakyta visa eilė prakalbų; — tarpe kitų kalbėjo darbo ministeris Wilson ir Federacijos prezid. S. Gom-pers, kuris išgyrė tos organizacijos veiklumą bei prez. Wilsono administraciją.

Is atskaitų pasirodė, kad laikė pereito meto Federacijos narių skaičius pakilo ant 125,000 žm.

Iš viso organizacijoje dabar pri-kalatomas 2,071,836 žm., kurie su-daro 21,711 lok. unijų, sujungtu i 45 valst. federacijas. — Ant rą dieną tapo įnešta visa eilė rezoliucijų ir išklausyta kalbos darbininkų atstovų: Anglijos Kanados ir Japonijos.

Tai 36-tas iš eilės A. D. F. metinis susižiavimas (organizacija susverta 1881 m.) — Iki šiol šita konferencijoje, tarp kitų dalykų, nutarta kuogreičiausiai steigtai In-formacijos Biuras. Biuras priva-lo susidėti iš Augštostos Tarybos — 5 žmonės — ir paties Biuro, vedamo Gabrio. Augštosi Taryba privalo nuolat buti Šveicarijoje. Biuras privalo tarp kitokio leisti įvairaus turinio raštus.

SKUBINASI PRALOBTI.

Columbus, O. — Miesto gyven-

aruodas, krautuvės, mėsos ir kitų tojai, o ypač darbininkai, pradėjo balsiai kalbėti apie pabrangi-mą pragyvenimo. Miesto valdžia, galop, išnešle delei to rezolu-ciją, kurioje nurodoma prez. Wil-sonei bei kongresui uždrausti iš-vezimą užrubežin valgio produk-tų ir ištirti anglies pabrangimo priežastis, patraukiant kaltinim-kus atsakomybēn. — Buvo nuro-dyta, kad anglies magnatai padar-e sutarti, idant greičiau pralob-ti.

Apie kitas pareigas galėčiau mininkas nei „išgraus” nesupran-ta) nei kiek nerupi lietuvių dva-sios reikalai. Taip pav. i „lit-winskas” pamaldas lietuvių k-to valdybos nariai didžiuma žiur-e-davo visai skeptingai ir „z zasa-dy” ju nelankydavo.

Kun. A. Burdulis.

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

dėžutės ir tagsai, — Centras ža-dėjo, o neprisuntar ir žinios ned-a-

Puikus koncertas. — 213-ta S. vė. Tagus dirbome patis ir tik L. A. kupa rengia viena iš pui-nuo pietų pradėjome rinkti. Rin-kesnių šiojo sezono koncertų, kikės, kurios buvo suvažiavusios lapkričio 25 d. Apr. Parapijos iš apie linkinį, grižo namon, tuos salėje, (Havemeyer ir kampas N. 5th Str.), 8 val. vakare. Kon-certas manoma bus indomus tuo viu ir tarties su jais del ateities.

Gudai politikos žvilgsniu nėra nusistovėjė — taip krypsta į lietuvius, tai į lenkus. Vienok buvu-sioje tautų konferencijoje jis įj-isienv su lietuviu.

Su lenkais nutarta šiuo k-o metu naturėti nieko bendro, nes je (lenkai) yra ne tik netolerantū, bet, siūsdami didelius pini-gus Vilnius žauriai ir pirmo proga slopinia lietuvių gyvenimą. Žydi kiek teko patirti jau ne-daro šiuo metu jokio „bloko” su lietuviu, ne kiek teatrisižvelgia į lietuvių aspiracijas ir daugiau yra linkę į lenkus.

Vokiečiai, kaip jau sašyta, uolai ēmę „studijuoti” lietuvių klausimą ir daugiau jau žūri lie-tuvių reikalių. Lietuvių laikosi šaltai, o nuomonės visų mažai te-siskiria. Iš Lietuvos atvykę lie-tuvių labai nudžingo, kad Rusijon išblokštė tautiečiai ne tik nenusimine, bet dar pajiečę daug gero padaryti tėvynei. (Šaulys yra perskaitytas visą „L. Bals” kompletą. J. Savickis, (Liet. Balsas.)

Visi artistai ir artistės šiam koncerte deda savo spėkias, nes tai yra jų pirmas šio sezono ižen-gimės darban; jie atlikis daug klasiškosios muzikos gabalėlių ir tt.

Po programui bus šokiai ir ža-slai.

KEARNEY N. J.

Kearney's ir Harrison Lietu-vos Sunų Draugystė spalio 28 d. laikytam susirinkime nutarė au-kaut \$50 Lietuvių Dienoj del nu-kentėjusių nuo karės. Bet vėliau pirmiinkas su keliais pase-kėjais sutarė, kad negalima au-kauti. — Mat, jie nebuvu susirinkime; pirmiinko vietą užemė jo pagelbiniinkas. Tsirkantas delei to komitetu (F. M. Petruson ir A. P. Milinavičius) turėjo vėl kreip-tis pasirinkimą ir nutarė žau-ki specišką susirinkimą. Gai-la, kad taip bereikalingai aikvo-jama laikas ir energija.

A. P. Milinavičius.

PHILADELPHIA, PA.

Ant Richmondo Lietuvių Mu-zikališkoje svetainėje lapkričio 3 d. buvo parengtas vakaras lie-tuvių vaikų draugijos „Vyturėlio.” „Vyturiukai” vaidino teatra „Tarnaitė pamokė”, kuris nu-sisekė vidutiniškai, — kaip nuo vaikų, tai daugiaus nėra ko ir no-reti. Potam buvo deklamacijos — deklamavę gabenėjimai „vytu-riukai”.

Vėliaus tapo atlikta koncertinė dalis. Koncerte dalyvavo sekantijs asmenis: p. J. Jurčikonis ir p. A. Daunis griežę ant smuikos, o p-lės Marė ir Zofija Karužiutės dainavo keletą gražių dainelių; paskiaus smuikininkai, pritariant p-lei Laurai Karužiutei, pianu, griežę puikų trio, kuris tiesiog žavėjo publiką. Taipgi skambiavon ant piano kelios „vyturiukės.” Ant užbaigos „Dainos” draugija, po vadovyste p. J. Jurčionio, padainavo pora dainelių, — tuo-mi ir užsibaigę vakaras. Vakaro ronėjais buvo „vyturiukai” vadai bei mokytojai p. Klem. Brie-dis su p-le Laura Karužiute.

pusėtinai, nes jo vadovai gerai paliko ir mokina, ką patvirtino šiitas vaikas.

Žmonių buvo susirinkę apie 300 ir, kaip rodosi, visi buvo užgančinti, labiausiai tų vaikų tėvai, kurių vaikai priklauso prie „Vyturėlio“. Ištiesė garbės verti vadovai „Vyturėlio“, nes jie atlieka labai prakilnų darbą.

Muzikantas.

BALTIMORE, MD.

Lapkričio 4 d. Lietuviai svetainėje ant Barre gatvės „Darbininkų Balo“ bendrovės naudai buvo suloštas veikalas „Kerštinga meilė“. Lošėjais buvo visi Baltimorės gabenėjai aktoriai, kaip tai: M. Bartuškienė — Mildos roloje, F. Ginkus — Ožgio r., M. Dolinskutė — Onytės rol., M. Kazliutė — Liudvīsės rolė, J. Lazauskas — Marmos rol.; visi artistai lošę gana gerai, taip, kad nebuvu galima pastebeti žymų nedateklį. P-lė M. Dolinskutė dar pirmą syki buvo ant scenos, bet ji pilnai gerai ir gabiai išpildė savo rolo, ir jeigu ji ir ateityje nepalaužia dalyvauti lošimose, tai galima sakyti, kad bus viena iš gabiausių lošėjų Baltimorėj.

Taip pat buvo atliktas ir monologas „Burdingierius“, kurį gana gerai išpildė p. A. Kurelaitis; — publikai turėjo gardaus juoko. Priegtam, dažnavo A. L. A. K. chorą. Čia reiškia pažymėti, kad A. L. A. K. chorą yra dar jaunas, bet yra gerokai prasilavintęs dainavime. Publikai beveik po kiekvienai dainelei savo gausiu delnu plojimui iššaukė dainininkus atkartoti dainą. Svarbu tas, kad dainininkai niekad neat sisako dalyvauti, kur tik kas už praso.

Publikos buvo apie 300 yp.; visi liko pilnai užgančinti kaip lošimų, taip ir dainomis.

P. J-as.

WILKES BARRE, PA.

Spalio 29 d. buvo labai didelės prakalbos Savoy teatre (Public Square), vaikare. Publikos prisirinko pilnutelė svetainė. Kuomet yra sėdynių 1,200, tai žmonių buvo apie 1,250, taigi kiti stovėjo. Tai turėt lietuvių didžiausios prakalbos Wilkes Barre.

Kalbėjo vakaro pirminin. adv. J. S. Lopatto, kum. V. Dargin, kongresmanas J. J. Casey ir p. M. Šaltis. Kalbos publikai labai patiko, nes buvo didžiausias plojimas delnais.

Tapo išnešta rezoliucija, kad padėkavoti kongr. J. J. Casey ir S. V. prezidentui Wilsonui už proklamacijos išleidimą.

Tik buvo pamirštas rinkimas aukų; — nuomet jau buvo tik keili žmonės, tai atsiminė ir surinko tik \$8.65. Majoras John W. Kosel išleido labai gražioje formoje proklamaciją su rezoliucija visos miesto tarybos, kad toje dienoje turi galėti visur rinkti aukas miesto gatvėse, namuose ir ant kelii.

Taipgi dave miesto administracija su majoru priešakyje City Hall del lietuvių Dienos Komitetu, kaip vyr. buveinė.

Visi lietuviai labai plačiai, gal placiav negu kur kitur Suv. Valst., taip pat visokio turinio straipsnius apie lietuvių Dieną; — viso tilpo 38 straipsniai per 40 dienų — nuo komiteto susorganizavimo iki lapkričio 1 d. Wilkes Barre miestas tą dieną išnaudojo geriausia kaip tik buvo galima, taipgi ir visas Luzernės pav., kaip Plymouth, Pittston ir tt. Visi veikė išvien, išskyrus aukų, o kitas nežinia kas, nes ižkeletai socialistų (pavienių), bet šiaip socialistai veikė išvien.

Reporteris.

Lapkričio 4 d., subatos vaikare, buvo prakalbos LSS VII rajono F. Kataliausko salėje.

Kalbėjo V. Kapsukas, visiems žinomas social-demokratas iš Lietuvos. Gana plačiai išguldėjis socializmo principus, kalbėjo taipgi apie rinkimus ir ragino balsuoti už socialistus.

Žmonių buvo apie 75 abieju lyčiu, — mat, buvo subatos vakaras, tai ir nesusirinko daug klausytojų.

Gatvėkarių streikas vis dar teisi — perdaug jau ilgas streikas.

Vietinis.

Lietuvių Diena. — Stačiai stebukla padarė Lietuvių Diena Wilkes Barre, Pa. Priešingiausiu srovių elementai, kurių pirmiai joks galiunas pasauluje nebuvo suvėdęs į vieną svetainę, darbar suėjo tokion hármonijon, kad net malonu žurėt.

Tautininkai, katalikai ir socialistai visi dabar lietuvių, visi saviškiai.

Bažnyčios svetainė visi susirinko, kataliki, tariasi, — visi išvien komitete. Wilkes Barre yra apie 80,000 gyventojų visokių tautų bei srovių. Lietuvių čia gyvena virš 4,000.

Lietuvių prie savo dienos gerais ir puikiai prisiroše ir susiorganizavo. Išėjo rinkti aukų tą dieną virš 400. Visas miestas buvo išdallintas į 16 dalinius (wards), o ward į 4 distriketus.

64 prižiurėtojai turėjo savo rinkikus. Tvarka buvo pairus iš pat ryto, kuomet nebuvu tagsų, bet mys komiteetas greitai gavo iš Pittstono ir ant vienos pagamino apie 10,000 tagsų, tai į vakara buvo visiems užtektinai, automobilium pervežėme vaikus bei merginas iš vienos į kita vieta, kur pasirodė trukūnas. Miesto valdžia atsineš labai gerai į tai ir davė miesto rotužę del sueigis vienims rinkikams, todėl vakare viži sunesė dėžutes į rotužę.

Galima pažymėti, kad turtoliai į aukų rinkimą žurėjo nekaip. Lenkai nurojo rinkikus nuo savo bažnyčios, išjukdami juos. Lietuvių biznieriai visi atsineš gerai ir aukavo kiek kas išgalėjo. Žydai prijautė labai gerai ir neatsakė nuo aukų. Vakarop didžiuma buvo gatvėse su tagsais. Policiai iš ryto buvo sulaukius porą rinkikų ir tuo užklausė kapitonu, delko jų tagsai netokie, kaip kitų; paaikiinta, kad del negavimo iš Centro patydarė, tuomet atsiaprāsi ir nuojo savu keliu.

Anglių laikraščiai per 6 savaites patalpino 38 įvairaus turinio straipsnius apie lietuvius. Majoras išleido gražią proklamaciją iš vaikaro ir davė tiesas visur ir visokiu budu rinkti aukas. Didžiausiai auka \$250.00, ir 1 centas mažiausia. Surinkome \$2,450 (tieki jau turime kasierius rankose). Manome, kad dar ne visos dėžutės ir nėra dar nuo draudysčių.

Mes tikimės, kad Wilkes Barre, Pa., — tai vieta, kuri buvo centru Lietuvių Dienoje, surinko nemažiau \$3,000; gal butu jau turėjė, jei butų buvę tagsai iš vaikaro prisusti. Bet jų nėra dar ir šiandien.

Taipgi mes turėjome vieną geros širdies žydelį, kuris davė tris dovanas tiems, kurie surinko daugiau aukų: žiedad, reteželį su dežute del paveikslu ir špilką — visi daiktai aukštinai arba paauksuoti. Pirmą, jau yra žinia, gaus panelė Zuzana Juškevičiutė, nes ji daugiau surinko aukų, o kitas nežinia kas, nes iždeleto socialistų (pavienių), bet šiaip socialistai veikė išvien.

Presos komiteto narys.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Lapkričio 5 d. J. Kenna salėje buvo prakalbos. Plakatuose buvo rašyta, kad prakalbos prasidės 1-mą val. po pietų ir kad kalbės garsiausias ir geriausias lietuvių oratorius, kuris baigėsi kuno ir advokato mokslo — tai „drg.“ Bagočius. Todel ant pirmos nemažas žmonių skaičius atėjo salė. Bet oratorius, pri

buvu pusė po dvieju. Per tą laiką žmonės nerimo, nors jūs bandė savo kalba raminti tulas Ramanauskas, — rodos, kad iš Minersville. Apie 3-čia val. pradėjo kalbėti ir drg. Bagočius. Jis pasisakė, kad kalbės: „Kas tai yra socializmas?“ Bet, galima sakyti, kad socializmo visai nėklindė; kalbėjo apie kaizerius, carus, vainą (jis taip vadina karę), Lawrence streiką, kaip jis advočatas ir mokas vokiečių kalba. Ant galo nurodė adresus delei suradimo-savo giminių Europoje. Laikė Bagočiaus kalbos tulas nepažįstamas vaikinas paradinė brošiuras ir „Kova“ (raudonai spausdintą). Bagočius sakė, kad jam maršrutą sutaisė 5-tas rajonas, todel, rodos, reikėtų rajonui apmokėti visas lėšas. Bet buvo kitaip. Bagočius, pranešdamas, kad „bus kolektas“, prašė aukant kiek kas gali, „tos aukos eis, girdi, ant statymo darbininkų namo, iškur bus galinti gauti visi teatrų kostiumai,“ „Aukų“ surinkta apie \$5.00, kas neužteko apmokėti už salę ir kalbėtojų „šiptą.“ Visgi neišskia.

Kor.

CAMBRIDGE, MASS.

Pas mus, ačiu Dievui, Lietuvių Diena, lapkričio 1 d., labai puikiai pavyko. Svarbiausiai tai, kad visi vienos lietuvių išvien energiškai darbavosi rinkime aukų. Nebuvo pas mus tą dieną nė socialistų, nė katalikų, nė tautiečių, — visi buvo lygys lietuvių. Tik labai gaila, kad iš tarpo vienos lietuvių atsirado vienas negeros valios lietuvis, kuris tam šventam darbui biški pakentė, per jo pasidarbavimą vienos lietuvių netrėjo valdiško pavelijimo viešam aukų rinkimui. Kolektorai bravo siunčiami į pašalius, kaip tai į Somerville, į Charlestown, į Waltham ir į Bostoną, — drusinėje kolektoriai kolektavo ir po Cambridge, bet tik po stubas, ir po tulas krautuvės. Rinkėjų aukų buvo išviso 318 yp.

Prieš pirmą dieną lapkričio, per visą paskutinę savaitę, atsi- buvo nepaprastas vienos lietuvių judėjimas. Visos draugijos ntarė, kurie dirbė ir neis kolektuoti tą dieną, tai turi paauskanti del nukentėjusi nuo karės musų brolių ir seserų Lietuvoje savo dienos uždarbių. Taipgi paauskavo ir visos didžiosios draugystės: Šv. Juozapo dr. paauskavo \$300, Lietuvos Sunų dr. — \$200, Šv. Jono Krikštytojo dr. — \$100, N. P. Š. Panos Marijos dr. (moterų) — \$100, Lietuvos Sunų ir Dukterių dr. (Vyrų ir moterų) — \$100, Šv. Stepono Jaunuom. dr. — \$15, Jaunuom. Pašalpos dr. (vyrų ir merginų) — \$10. Viso labo drėtės paauskavo \$825.00. Už aukas ir taip širdinga darbavimasi Lietuvių Dienoje, kuri dar pirmą kartą įvyko musų istorijoje, lai bus didžiausia garbė Cambridge lietuviams, ypatingai dienos komitetui.

Birutės Gėlė.

HAVERHILL, MASS.

Lapkričio 1 d., Lietuvių Dienoje, čia surinkta aukų ant gatvių per prakalbas ir nuo draugijų \$1,510. Is draugijų aukavo sekancios: Š. Kaz. Karelvio dr. — \$100, Šv. Juozapo dr. — \$100, D. L. K. Ge-

dimo Kliubas — \$50, Šv. Paulės Nep. pag. dr. — \$25. Stambiosios aukos pavienių yra J. Kazlauskas ir Co. — \$25 ir J. Pretkus — \$12.

Komiteto narys.

LEWISTON, ME.

Lapkričio 1 d. — tai istoriška lietuvių diena — galima sakyti, kad tą dieną lietuvių pasirodė tarp kitatai tikrais lietuvių. Yra puiku pažymėti, kad lietuvių darbavosi tą dieną ne tik savo mieste, bet ir priemiesčiuose. Nors čia visos srovės darbavosi komitete, bet ant gatybės tik katalikai su tautiečiais grūmėsi visą dieną, svetimtaučiu alkse. Rinko maži, pusamžiai, suaugę ir seni, turėjo 40 metų. Lietuvių dirbo p-ni Z. Maalauskienė, kuri ir išvargo nuo ryto iki vakarui su mažomis mergaitėmis, 12—13 metų amžiaus.

Lietuvių buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Lietuvių buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

Vienok buvo ir geras širdies žmonių, atjaunčiančių tėvynės vargus. Rodosi, tokiai, kurie aukavo dienos uždarbių ir daugiau — pagal išgalės. Tokie lietuvių užsitarnauja tikrų tėvynainių vardo.

VIEINYBĖ LIETUVINKU

Išeina kas sereda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Stuvienytose Valstijoje	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaičiuojamas nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujojo Metų.

J. J. PAJKSTIS & CO. (Inc.)
120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

RENGKIMĖS PRIE LIETUVOS ATSTATYMO.

Karė vis artinasi prie galo. Kariaujančios Europos valstybės vis pradeda nulisti. Tai šen, tai ten daugelis balsų šaukia reikalaujant karęs pabaigas. Draisiai galima tvirtinti, kad ši karė 1917 metais pasibaigs, juk ji negali amžinai teisėti. Francuzai, anglai, vokiečiai ir kiti svetimtaučiai rengiasi prie to laiko, kuomet bus užverta taika ir kuomet žmonės galės ramiai atbuodoti savo išgriaustas tėvynės. Rengiasi įvairiausios rūšies komersantai, pramomininkai, amatninkai ir kiti profesionalai, kad po karės griebties už darbo. Ta daro svetimtaučiai, bet ką mes darome?

I tą klausimą galima atsakyti toje prasmėje, kad mes lietuvių beveik nesirengame prie to. Tiesa, laikraščiuose vienas-kitas ši-ta parašo, vienas-kitas prakalbose ši-ta užsimena, bet daugiausiai visas dalykas tuom užsiminimu ir pasibaigia.

Tiesa, buvo New Yorke lietuvių susivažiavimas pasitarimui delei atstatymo išgriaustosios Lietuvos. Tame susivažiavime likosi suverta tam tikslui bendrovė ir tuom, rodos, kaip ir visas klausimas likosi išrištas. Bet aš draisiai tvirtinu, kad ta bendrovė, nors ji ir geriausiai buțu suorganizuota, nors ir daug kapitalų jau buțu sukrauta, jī neįstengs atlirkti nei tukstančinės dalies to, kas reikia atlirkti. Juk nepakanka mums tik Lietuvą atstatyti, reikia juk pramonę ir prekybą pašiūmėti į savo rankas. Jei mes to nedarysime, mes pasiliksime kaip buvę, tiktais skurdžiai. Ateis svetimtaučiai į musų kraštą, ekspluatuos mūs tėvynės gamtinius turtus, o mes tik padidale sandininkų jiems padėsime tai padaryti, vietoje to, kad patiš buti šeimininkais. Kad ta viška atlirkti, mūs reikalinga ne viena bendrovė, bet šimtai.

Bendrovė organizavimasis negali buti surištas su jokia filantropija. Cia grynas pramonės reikalas. Ir šiam klausime jau buvo laikraščiuose rašęs p. Staknevičius. Bet kaip jas organizuoti?

Jas organizuoti arba, teisingiau sakant, organizuoti turėtų patiš amatninkai. Ir vieną tokią organizaciją turėtu organizuoti siužejai, i kita stalioriai, i trečią odą dirbėjai ir tt. Kuomet išsiaiškintų kiek kurios rūšies amatninkų yra pasiry-

žusių važiuoti Lietuvon ir kiek jie gali kapitalo įnesti, tuomet jau galima buty daryti šiokių tokius planus. Taigi pirmiausiai visoko tie amatninkai ar profesionalai, kurie šiek tiek nusimano apie reikala, tegul pradeda organizuoti savo rūšies amatninkus. Teigal jie paskelbia laikraščiuose savo antrašus, kad kiekvienos rūšies amatninkai žinotų, kur kreipties į kuri susiorganizuos kiekvieną rūšį amatninkų, tuomet jau ir karę gali pasibaigti.

Kad Lietuvoje bus daug platesnė dirva veikimui, to visiškai jau nereikia abejoti. Ten juk pō karęs prasidės nauja gyvenimo era, naujas surėdymas, nežiūrint, kas šia karę išloštu. Tik pamastykite, kad Lietuvos ir Rusijos miestuose dabar pora čebatų prekiuojā įki 60 rub. Tiesa, karei pasibaigus tegul čebatų pora prekiuose tik ketvirtą dalį to, kā dabar prekiuoja, bet ir tai gali buti didelis uždarbis.

Vėl į tai kiti gal pasakyti, kad taip brangiai negalima imti. Tiesa, brangu, bet turime žinoti, kad tas brangumas ne iš lietuvių paeina. Jei lietuvių to nepadarys, ateis iš svetimų kraštų įvairiausi amatninkai, kurie ne tik brangiai paims, bet jie ištautins mūs kraštą, jie praturtēje neatsižvelgs į mus, jie bus lyg rāžvelgs į mus. jie bus lyg skiepytojai svetimos kulturos.

Žinoma, katalikai gal nenorėtų tokį išlygų taikyti. Jie, kādžių žinoma, stovės už tai, kad tas komitetas susidėtų iš atstovų nuo didžiųjų organizacijų. Jei taip, tai tuomet katalikai turėtų 6 atstovus komitete; po vieną nuo: R. K. Federacijos, SLRKA, Darbininkų Sajungos, Vyčių, Moterų Susivienijimo ir Spaudos Tautiečių turėtų 4 atstovus po vieną nuo: SLA., TMD., ALTS., ir Spaudos Dr-jos; socialistai irgi 4 nuo: LSS., Moterų Lite-raturos Dr-jos ir Spaudos Dr-jos. Kunigų ir vargonininkų organizacijos nėra didžiomis organizacijomis ir jei kaip profesionaliai negali buti išleisti. Jei juos išleisti, tai kodel tuomet ne išleisti atstovų nuo daktarų, advokatų, etc. Taipgi negali buti prileisti ir blaivininkai delei į tam tikrus siekius; jei juos išleisti, tai reikėtų išleisti ir atstovus nuo visokių unijų, kurios taipgi turi kuopas. Moksleivis kaip priauganti karta neleisti; jei juos išleisti, tai kodel tuomet ne išleisti atstovus nuo pradinės mokyklos mokinii.

Prie tokio aplinkybių komitetas susidarytų iš 6 katalikų, 4 tautiečių ir 4 socialistų. Gerai, jei jau kitaip negalima, sutiktume ir su tuom. Mums visai ne bausi suteiti ant tokio išlygų, juk ištoti iš tokio komiteto labai lengva, juk visuomet visoms rūšies amatninkų yra pasiry-

A. M. MARTŪS.

Peržvalga

// Musų nuomonė apie galutiną susitaikymą bendram veikimui del Lietuvos.

Kad reikia srovėms susijungti ir kad mes ta remiame, jau rašome pereitame „V. L.“ N. Darbar kalbėsime tiktais apie išlygas, ant kurių galima buti srovėms veikti kartu.

Reikia sutverti Amerikoje vieną Centralinį Komitetą, ar Tarybą — vis vien, kuom ji nei padavinimė. Tas komitetas turėtų reikėti visų amerikiečių lietuvių vardu. Jis turėtų teise spresti, veikti, nurodinėti visuose reikaluoose paliečiančiuose visa Lietuvą. Toks komitetas neturėtų jokios teisės kištis į kurios nors vienos srovės reikalus, ar už kurių nors srovė agituoji. Tai butu augščiausia tarpsrovinė įstaiga atlikimui visų bendru reižinome.

Dabar kylę klausimas, kiek kuri srovė turėtų atstovų tame komitete. Delei šio klausimo tai ir yra daugiausiai gincę, didžiausiai nesutikimai. Draisiai galima tvirtinti, kad katalikų yra daugiausiai, tautiečių dang mažiau, c socialistų mažiausiai. Bet jei toks svarbus dabar momentas tai jau nereikėtų atsižvelgti į tai, kiek kurių yra, nereikėtų atsižvelgti kiek, kas ir kur turėjo pasisekimus. Reikėtų tik atsižvelgti, kad visos srovės turėtų gal ant galo prisidėti prie apvalymo kunigų. Juk dabar kūnigų tarpe yra daug tokų, kurie amžinai girti, nuolat pildo neagražius darbus, kurie savo tokiais pasielgimais žemina ne tik katalikišką bažnyčią, bet ir lietuvius ir apskritai žmones. Su tokiais kūnigais juk dabar gėda susižtikti geresniams žmogui. Dabar juk svetimtauski vyskupai neturėdamas jokio supratimo apie lietuvių dvasinių išsvystymą, apie jų papročius, visiškai negali nieko veikti. Dabar vyskupai užpilda parapijas tokiais kūnigais, kurie tiktais geriaus buti bravoirinkais, o ne kūnigais.

Tai sakydami, mes turime omenyje ne visus kūnigus, bet daugelį tū, kuriuos sunku patikti ne girtus. Očionai kun. Bučių i laukia plati dirva.

vėm duris atdaros išeiti. Sunku tik kā nors pastatyti, griovimo darbas labai lengvas. Todel visi nusileidami kaip tik ir užsiems statymo darbu, o ne griovimui.

Tai tokia, musų nuomonė. Nevarbu kurių atstovų bus daugiau. Kurių bus daugiau, tie daugiau ir turės dirbt, o darbu juk begalės.

Jei ir ši karta nebūs galima susitaikinti, tuomet bus aišku, kiek lietuvių gyvena dar viduramžiuose. Mes daugiau tu durelių nebeklabinimė, jos vis vien neatsidaro.

// Pavergtųjų tautų konferencija.

Grudžio 10 d. Washington, D. C. atsibus pavergtųjų tautų konferencija. Joje dalyvaus atstovai nuo lenkų, rusinų, suomų, lietuvių, latvių, Rusijos ir Rumunijos žydų, bogemų, slovakų, kroatų, syrių ir armenu. Kas dalyvaus nuo lietuvių, mes tikrai nė žinome.

// Atvažiavo Amerikon kūn. Bučis.

„Drauge“ randame žinią, kad atkeliao Amerikon kūn. Bučis, inspektorius dvasinės akademijos Petrograde. Kun. Bučis yra labai atsižymėjęs tarpe kūnigų. Dabar jis apsistoti centre? Kodel nepasivadinti pačiu pirmeiviskiausiu, kairiausiu?

Bet ne apie vietą mums einal Mes norime pasakyti tai, kad ta taip pažangi, taip katalikiška k. Kemėšio redakcija pravardžiuoja vidurinę srovę arba tautiečius visokais liberalais, laisvamanius, etc., tuom tarpu gerai žinodama, kad tautiečiai yra demokratai. Ta juk galėjo susipažinti iš tautiečių politišku organizacijų programų. Taigi, kuomet kūn. Kemėši ir „Dar-ką“ vadino klerikais, jie ta skaitę blogu darbu bet kuomet jie dabar kitus pravardžiuoja, tuomet tas yra geru darbu (kitap nedarytų jo). Jei tokio supratimo laikosi apie gera ir blogą, tai kuomet gi skiriasi nuo to zuluso supratimo? Niekuom!

Ar taip vadinosi katalikiškai, kuri srovė yra klerikalė, gal kilti ginčai, todėl pasiaiškiname. Geriausiai tą katalikiškumą galima matyti iš jų laikraščių. „Darbininkai“ turi but gerai žinoma, kad nors „Draugai“ rėdo daktaras, bet „Drangas“ nėra katalikiškai laikraščiu, o „Žvaigždė“ juk visai nekrikščionė. Tik viena „Darbininkų“ galima pavaudinti katalikišku, nors ir tai gana daug skelbia stabmeliškų minčių, mat, labai sunku buti kataliku. Apie žurnalus nekalbėsime. Taigi, jei spręsti sulyg laikraščių, tai katalikiškai srovė su sida į dviejų trečių katalikiškų. Kitų šaltinių sprendimui mes neturime, nes tik laikraščiuose atsimūs kaip veidrodje jų katalikiški ir nekatalikiški norai ir geiduliai.

Kaslink vietų — nesiginčyse. Reikalanjam nuo katalikiškų „Darbininkų“ tiktais katalikiškum — nepravardžiuoti mus jokiu katalikišku ar kitokias, bent vadinti demokratais, nes tais mes save laikome ir tais esame.

// Kiek socialistai surinko auškų Lietuvai Dienai.

I tą klausimą jokiui budu negalima atsakyti, kad ir butų pilnos žinių surinkta. Atsakyti negalima delto, kad jie daugelyje vietų susidėjo su tautiečiais ir katalikais, kurių nerinko. Bet mes atsižvelgsime tiktais į vieną faktą.

Chicagoje yra daugiausiai lietuvių, negu būtų vienam mieste pasaulyje. Tenai vieniniai gyvenojantys, kad yra apie 75—80 tūkstančių lietuvių. Iš toliau

Kemėšis turėjo teisę tai reikauti, bet neturi teisės reikalauti sulyg didžiumos.

Na ir rimtesnėje: laikraščiai beveik jau nustojo juos vadinti katalikais. Juk vardas juos nei pagerins, nei pablogins. Kam erinties, jei jiems tas nepatinka. Na ir del šventos ramybės likosi leksikono išmestas žodis klerikais.

Tuo po tam „Darbininkai“ telpo p. Uosio straipsnis, kuriamo priparodinėjama, kad jų katalikiškai srovė yra centre, yra tarė socialistų ir tautiečių. Delelė truputį pasiginčyta ir vėl liko iš viskas palikta. Bet dabar jau N126) „Darbininko“ redakcija

avo editoriai kaip tik to priilaiko. Na, ir tai butų nesvarbu, juk jie sulyg savo subjektiniškos teisibės (o kitokios teisibės ir nėra, nes objektyviškos tei ybės niekas nepasiekė nė visi prireikiai) turi save skaitytis prakliniausiai žmonėmis ir todel jų vieta, sulyg jų pačių, yra centre, bet pirmynžangoje, kai įėjė, augstumoje, nors ta pati galiai pasakyti ir pats dešinėsias gaivalas, by tik jis vadovaujasi geriausiai ir tyriausiai savo (kokius jis turi) išsitikinimais. Tat kam „Darbininkui“ apsistoti centre? Kodel nepasivadinti pačiu pirmeiviskiausiu, kairiausiu?

Bet ne apie vietą mums einal Mes norime pasakyti tai, kad ta taip pažangi, taip katalikiška k. Kemėšio redakcija pravardžiuoja vidurinę srovę arba tautiečius visokais liberalais, laisvamanius, etc., tuom tarpu gerai žinodama, kad tautiečiai yra demokratai. Ta juk galėjo susipažinti iš tautiečių politišku organizacijų programų. Taigi, kuomet kūn. Kemėši ir „Dar-ką“ vadino klerikais, jie ta skaitę blogu darbu bet kuomet jie dabar kitus pravardžiuoja, tuomet tas yra geru darbu (kitap nedarytų jo). Jei tokio supratimo laikosi apie gera ir blogą, tai kuomet gi skiriasi nuo to zuluso supratimo? Niekuom!

Ar taip vadinosi katalikiškai, kuri srovė yra klerikalė, gal kilti ginčai, todėl pasiaiškiname. Geriausiai tą katalikiškumą galima matyti iš jų laikraščių. „Darbininkai“ turi but gerai žinoma, kad nors „Draugai“ rėdo daktaras, bet „Drangas“ nėra katalikiškai laikraščiu, o „Žvaigždė“ juk visai nekrikščionė. Tik viena „Darbininkų“ galima pavaudinti katalikišku, nors ir tai gana daug skelbia stabmeliškų minčių, mat, labai sunku buti kataliku. Apie žurnalus nekalbėsime. Taigi, jei spręsti sulyg laikraščių, tai katalikiškai srovė su sida į dviejų trečių katalikiškų. Kitų šaltinių sprendimui mes neturime, nes tik laikraščiuose atsimūs kaip veidrodje jų katalikiški ir nekatalikiški norai ir geiduliai.

Kaslink vietų — nesiginčyse. Reikalanjam nuo katalikiškų „Darbininkų“ tiktais katalikiškum — nepravardžiuoti mus jokiu katalikišku ar kitokias, bent vadinti demokratais, nes tais mes save laikome ir tais esame.

// Kiek socialistai surinko auškų Lietuvai Dienai.

I tą klausimą jokiui budu negalima atsakyti, kad ir butų pilnos žinių surinkta. Atsakyti negalima delto, kad jie daugelyje vietų susidėjo su tautiečiais ir katalikais, kurių nerinko. Bet mes atsižvelgsime tiktais į vieną faktą.

Chicagoje yra daugiausiai lietuvių, negu būtų vienam mieste pasaulyje. Tenai vieniniai gyvenojantys, kad yra apie 75—80 tūkstančių lietuvių. Iš toliau

ziūrint, išrodo, kad Chicagoje liežuvius socialistai kontroliuoja. Taip bent „Naujienos“ visą laiką gyresi. Tenai socialistai ikišiol išlaikė savo dienraštį, kuomet kito srovės to padaryti neįstengė (nekalbant apie „Draugą“ kuriu pinigais palaikomą). Tokiu būdu reikėjo tiketi, kad p. Gričaitis turėjo teisybę.

Prisiartino Lietuvai Dienai. Vi si rinko. Apskritai viso auškų Chicagoje surinkta apie \$25,000 iš kurių tik 5,000 kliuvo socialistams. Taigi socialistai Chicagoje yra tik penkti dalis visuomenės ir tie visi tvirtinimai, kad jie kontroliuoja tą miestą visai nupuola.

Tas atsitiko socialistiškoje Chicagoje, kitur kaip va Philadelphiaje, socialistai beveik nieko nereikia, nors tenai leidžia jie savo organą. Chicago parodo, kas jie kontroliuoja tą miestą visai nupuola.

Bet tuom katalikai ir tautiečiai neturi didžiuoties. Pasididžiavimas butų tiktais nešlaikymu lygsvarus. Mes manome tiktais, kad tas aiškus faktas padarys socialistus sukalbamesniais reikale Lietuvos klausimui. Tais faktas jiems turi parodyti, kad jei jie bus ir toliau visiškai neškalbami, tai bus galima ir be jų apsieiti.

// Tautiška spaudo savaitė. Butų gerai, kad įvairose

SPAUDOS SAVAITE.

(Spaudos ir raštų platinimo reikale.)

L. T. S. seimui uždėjus paramatus politikinei kultūrinės srovių organizacijai, galima ir reikia rūpinties, kad toji srovė į jos organizacijos plėtotusi ir stiprėti. Bet kad taip atsitiktų — reikia padėti šiek tiek darbo ir iš aikvoti energijos. Snaudami ir vieni ant kitų atsidėdami mes netik nestiprėsime ir nesitobulinsime, bet skursime ir stovėsime ant vienos, tuo tarpu kaip kitos srovių kils ir plėtos. Ir dabar jau daugelyje vietuose ir dangeliu žvilgsniu taip vadinami kataliki ir socialistai yra daug mus pralenkė. Bet už tai jie ir dirba: važinėja, agituoja, rengia savo „katalikiškos spaudos“ ir „raudonasių“ savaites — žodžiu, dirba kaip kas moka ir kiek kas gali.

Mes, nenorėdami toje idėjų kovoje sutremtais buti, privalome tū pačių priemonių griebties, nesenoji tylėjimo ir laukimo taktika idėjų kovoje šiandien tiek pat vertės teturi, kiek karęje saidokas arba jiešmas su mėtykle prieš naujausio išradimo šautuvus, kulkosvaidžius, 42 centimetrų kanoles ir submarinus. Ir juo ilgai mes tunosime, tuo sunčiu bus atsigriebti.

Štai, dabar pasibaigia socialistų „raudonoji“ savaite ir tuoju prisideda kataliku „spaudos“ savaite. Juodvieju abiejų tikslas vienodas: 1) socialistų ir katalikių laikraščiams gauti kuodaugiu skaitojo, 2) jų organizacijoms prirašyti kuodaugiai narių ir 3) dangua išplatinti savo idėjas gyvu žodžiu ir raštu.

Zemiau pasirašius mano, kad ALTS. ir jos žmonių idėjoms prijaučiantiems žmonėms pritirkūtai surengti panašią savaite ir pavidinti ją nori ir tautiškaja savaite. Tai reikštū: iš anksto pažymėta savaite visose Amerikos lietuvių kolonijose reikėtų rengti prakalbas, referatus, paskaitas ir kt., aiškinant A. L. T. Sandaros uždavinį ir tikslus, taipgi platinant A. L. T. Sandaros organus ir jai prijaučiančius laikraščius. Tokia tautiškoji savaite reikėtų surengti jau šiemet prieš Kalėdas, nes tuomet yra patogiausias laikas susirinkimams laikyti (paaprastai nerengiamas šokių) ir laikraščiams platinti. Organizavimu tokios savaites priderėtų užsiimti A. L. T. S. valdybai su prideramomis komisijomis. Žemiau pasirašius, kaip vienas buv. seimo naujai išrinktas apšvetos komisijos narys, šiuo reikalui jau kreipėsi į kitus du drangu — pp. R. Karužą ir J. Sekevičių. Bet čia išeina kliutis del formaliskumų: kaip visa naujai išrinktoji valdyba, taip ir mes, apšvetos komisijos nariai, buvusio seimo nutarimu vietas už imsimė ir oficialiai veikti galėsime pradeti tik nuo gruodžio 1 d. O tada jau bus pervėlu, kad prieš Kalėdas tokia savaite surengti.

I viša tai atsižvelgiant aš, kai po busimas A. L. T. S. apšvetos komisijos narys, pasitarę su artimesniais žmonėmis, šiuomis paimu iniciatyvą ir noriu viša priengiamajį darbą sutvarkyti pirmi gruodžio 1 d., o paskui oficialės A. L. T. Sandaros istainos dalies išstaiga.

A. L. T. San. Nauj. Angl. apskričio vissas komitetas šiam tautiškios savaites surengimui karstai pritaria ir jį paremia.

A. L. T. S. Naujos Anglijos apskričio komitetas:

Pirminkas K. Jurgevičius.

Vice-pirmink. J. Sekevičius.

Sus. sekretor. J. Kerdiejas.

F. N. sek. J. Žemantaitis.

Iždinink. A. Ramanauskas.

DAR PRIE TAUTIŠKOS SAVAITĖS ORGANIZAVIMO

Iš įvairių Lietuvos kolonijų ir nuo veikėjų pradėjо plaukti atsakymai ir patarimai Tautiškios savaites reikale. Jau iš dabar suplaukuosi žiniu matyti štai kas:

1) Kokios vietose ir kiek tau-

tiškos savaites agitacijos vaikaru-

norima ir galima surengti,

su dideliu entuziazmu.

2) Kokie kalbėtojai ir kokioms salygomis tā savaitei sutikytu kalbēti,

3) Kokios firmos (laikraščiai, knygų išleistuvės, draugijos) norėtų tautiškos savaites agitacijai pasinaudoti (aš manau, kad prakalbos galėtų buti rengiamos netik A. L. T. S. kuopu, bet ir paveniu žmonių, o taipgi šiaip drju ir kitų organizacijų, pav. T. M. D. SLA. kuopu, nes ir joms Sandara jas remia).

Kad gerai viska prirengti ir iš anksto spaudoje agitacijos vakaru dienas ir kalbėtojų surašą paskelbti, tai reikia pradeti dirbtuojaus. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir pasibaigtį kitos nedėlios vakare gruodžio 17 d. Štai paskelbdamas meldžiu kaip galint greičian mano adresu pranešti šit

1. Kas nuo gruodžio 9 iki 17 d. apsiima parengti tautiškos savaites agitacijos vakarus ir kokioms dienomis.

2. Ar turi savybę kalbėtojų ar reikalaus pagalbos iš kitur.

3. Jei reikės kalbėtojus atsivesti, tai kiek gali skirti jų kelionės išlaidoms ir kt.

4. Ar prakalbos bus rengiamos netik A. L. T. Sandaros ar ir kitų savaites prasidėti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

5. Kiek tikisi per tą savaite išplatinti laikraščių ir knygų ir kokių?

6. Ar nori išanksto paimti platinimui knygų ir už kiek?

Taipgi tuojuose praneškite, kas sutinkate per tautiškąją savaite vaizuotį kalbėti kur, kiek vakaru, kokioms salygomis, ar apsiima patsai kalbėtojas užrašinti laikraščius, pardavinėti knygias ir tt.

Laikraščių ir knygų leidėjai teiks pranešti (geistina taipgi pirmiau mano adresu, kad išeity vienodus), kokioms salygomis tā savaite gali paleisti savo leidinius specialiam agitativišku vakaru rengėjams ir tt.

Gavęs visas šitas žinias, tuojuose paskelbusi laikraščiuse, kad kolonijų veikėjai galėtų pasileiku

Su tikra pagarba A. Rimka, e/o „Atėtis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

366 Broadway,

So. Boston, Mass.

P. S. — Jau parašius ši pranešimą teko pasirtarti tame reikale su A. L. T. Sandaros Naujosios Anglijos Apskričio Komitetu, kai po su vieninteliai greitu laiku (nes ant vienos) galima susineštis oficialė A. L. T. Sandaros žymios dailies išstaiga.

A. L. T. San. Nauj. Angl. apskričio vissas komitetas šiam tautiškios savaites surengimui karstai pritaria ir jį paremia.

A. L. T. S. Naujos Anglijos apskričio komitetas:

Pirminkas K. Jurgevičius.

Vice-pirmink. J. Sekevičius.

Sus. sekretor. J. Kerdiejas.

F. N. sek. J. Žemantaitis.

Iždinink. A. Ramanauskas.

DAR PRIE TAUTIŠKOS SAVAITĖS ORGANIZAVIMO

Iš įvairių Lietuvos kolonijų ir nuo veikėjų pradėjо plaukti atsakymai ir patarimai Tautiškios savaites reikale. Jau iš dabar suplaukuosi žiniu matyti štai kas:

1) Kad Tautiškios savaites sumanymą visur žmonės sutiko

su dideliu entuziazmu.

2) Kad agitatorių, kalbėtojų ir prelegentų bus užtektinai, jeigu tā savaitei rengėjai bus gerai susiorganizuoti ir galės apmokėti kalbėtojams kelionės išlaidas ir pragyvenimą.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

3) Kad agitatorių, kalbėtojų ir prelegentų bus užtektinai, jeigu tā savaitei rengėjai bus gerai susiorganizuoti ir galės apmokėti kalbėtojams kelionės išlaidas ir pragyvenimą.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Kad geriau viskas sektus, Tautiškios savaites rengimas reikia decentralizuoti. Naujosios Anglijos ALTS. Apskričio Komitetas jau organizuoja Tautiškają savaite Naujojoje Anglijoje. Taip pat daro New Yorko ir New Jersey apskritys, taipgi Illinois (Chicago). Centras turėtų susidaryti ir Clevelande. Dar butų geriau, kad vienas centrasis susidarytų Pennsylvanijos valstijoje. Delto, pasitaręs su draugais, ir laiką pažymiu, bu tent — nuo gruodžio 9 iki 17 d., t. y. tautiškoji savaite gali prasideti subatos vakare gruodžio 9 d. ir kokių.

Džiaugiantis Apsireiškimas

Geras Lietuviai Dienos pasisemas, bendras, — petis i petį vaikyrkščiu politišku priešu, gi šandien — vienos tautos vaikų darbas, — sukėlė musų visuomenėje nepaprastą upą. Visi lyg praregėjome, jog bendrai veikus, sintaikoje dirbus, galime milžiniškus, tikrai rimtus darbus atlikti, darbus — apie kuriuos, besiginkiant, negalutinėm nei svajoti. Musų visuomenė lyg atsiagaivino, — užgimusi vilties kibirkštėlė lyg išnaujo užžibėjo, — ir galinga visuomenėn krutinė i-spudingai sušuko: „Šalin vaidai! Darbo, — rimto, naudingo, — tauta gaivinančio darbo norime! Vada, — darbo mums duokite!“

Zmonės, tik vaik su neranguamu, su neužsitikėjimu besirengiantis prie Lietuviai Dienos. — šandien kalba apie „Lietuviai Mėnesi“, planuoja naujas arčius rinkimo budus, galvoja apie naują Lietuviai Dieną, kurią jau ne Prezidentas, bet patis zmonės sau žada paskirti. Visuomeninis upas pasikėlė. Ledai, kuoriuose nuo ilgų laikų daugelis musų žmonių užsakė turėjo, pradėjo tirpti, — ir paklydusiu tantiečių burai išnaujo atsiminę apie kraujojį ryšius, — apsireiškė lietuvių esas. Taip ilgai viešpataujančia neapikanta, pagiežę, lyg slėgiantis garai, saulutei pasirodžius, pradeda pamaži blaškyties, — ir gresėjo rytojaukis viltis vis galinčiu pradeda į mus veikti.

Skaityant paskučiausius musų laikraščių numerius, ingauni išpudi, jog kas-tai juose nuo pamatai persikeit. Šemu papratimui, manai susitiktis su priprastais asmeniškais užpuldinėjimais, ginčais, šmeižimais, — gi jie, lyg kokiu stebuklu, beveik pradingo iš laikraščios šaltų. Vietoj jų, kuone visi laikraščiai, lyg susitarę, vis rimčiau, vis nuodugniau kalba apie bendrą veikimą, svarsto apie Lietuvos šelpimo tinkamą suorganizavimą, — apie visų srovių bendrą tautos labui darbą. Ir pasipylė musų presoje balsai už pastovą A. L. Centralio Komiteto palaičių, už visų srovių atstovų suvažiavimą, — už rimtą musų vienų reikalių sutvarkymą.

Ar tik ne apsigaudinėjame tikint į išykiusią permanentą? Rodos, kad ne. Po ilgų nesutikimų, praregėjome, kaip bėrgždi, kaip nevaisingi buvo musų pasiryžmai, — sroviniai užsikirtimai. Tik viename Lietuvos šelpimo reikale, kiek sveikų, naudingų jiegų išsikvota, kiek triuso indėta bereikalingosna vienų su kitais lenktynėsna, — baugu tiesiog apie tai ir mąstyti. Lenktynėgi, savytarpiu naikinant bergždžio darbo ir taip menkus vasis, pasiekimėje davė tik šešelius to, ką visuomenė ištikruj galėjo atlikti. Tuo tarpu, kitų darbų begalybės tunėjo nepalytėtos, — nes žmonių, — jiegų, — nebuvavo jais rupinties. Ir taip, betvarkėje prabėgo suvirš pora pa-skut nių musų vienėjo gyvenimo metu.

Ivykusi permanenta, todel, begalo yra džiaugianti. Nors nusteta laiko nesugražinsi, daug bloga galima, teidau, dar pataisyti. Kad tam pačiam Lietuvos šelpime. Turime dabarties, regis šešis Lietuvos šelpimo fondus tris su gryna srovinėmis antspaudomis, du brooklyniskiu „Relief“ fondu ir A. L. Centralinio Komitetas, — jauniausis, bet ligšiol daugiausia nuveikęs. Šios besilenktyniųjančios labdarings istaigos, dirbantių srityje, kur pamatiniai skirtinė nuomonėmis užspielniuonaiusios parasmos. Ir reiktu tai padaryti ne-

gali buti didesnis nenuoseklumas? Suvienykime tuos visus fondus, — prašalinsime bereikalin-gas lenktynes, minij tūrikimą, — ir darbas seksis nesulyginamai geriau. Ir tai neviskas. Atminime, jog prie kiekvieno tū fondu spiečiasi tulas musų veikėjų susivažiavimą? A. L. C. Komite-tas galėtų paimiti iniciatyvą pa-siusti užkvietimus, gi musų orga-nizacijos, vienos savaitės bėgyje, pri geru noru galėtų paskirti susivažiavimui savo atstovus.

Turime prieš save momentą, — viena tū laimingu, — kuris galėti nulemti musų tautai šviesesne ateiti. Yra prieš mus reikalas, turintis nesulyginamai svarbesnę reikšmę, negu visi musų sroviniai reikalai, ar, — teisingiau kalbant, — turime reikala, stovinti virš musų sroviniai reikalai, ir tu-rinti visoms sroviems lygiai svarbą. Kodel, užtai, tokiam ypatin-gam momente, tokiam svarbiams reikale katalikas, tautininkas ir soeialistas, vienas kitam, negale-tu paduoti broliškos, — lietuviškos — rankos? Baimė už srovi-nius reikalus? — Nėra jai pamato. Juk sutvarkius Lietuvos šel-pimą, nepanaikintum, neišsiža-dėtum savo sroviniai aspiraci-ją, — jos ir toliaus galės plė-tojties. Sustabdžius, teidau, berei-kalingą jiegų blaškymą, aik-vojimą, — turėtum, ju daugiau rimtesniams reikalui ir tokiu budu bent karta išbūstum, iš tū vi-sų gyvenimo smulkumų bei ne-nuoseklumų, kurie dabarties be-paliovos taip žauriai slėgia savo neimatumus musų visuomenę.

Romanas Karuža.

IS LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS PLĒTOJIMOSI.

Nuo Brooklyno Seimo, 28-29 d. rugsėjo, Bendrovė ingijo se-kančius naujus narius:

Kun. N. J. Petkus, Brooklyn, New York	\$1,000.00
V. K. Račkauskas, New York, New York	100.00
Pranas Kybortas, Chicago, Illinois	100.00
Petras J. Kazlauskas, Brockton Mass.	100.00
Jokubas F. Trečiokas, Waterbury, Conn.	50.00
A. P. Osteika, Waterbury, Conn.	100.00
Silvestras Zdanis, Waterbury, Conn.	100.00
Juozapas Braknis, Rochester, N. York	50.00
A. B. Strimaitis, New York, N. York	100.00
Kun. J. Dobužinskas, Newark, N. Jersey	100.00
Kun. Jerominas Valaitis, Girardville, Pa.	100.00
Stasys Šimkus, Shenandoah, Pa.	100.00
A. F. Brediekas, Shenandoah, Pa.	200.00
L. M. Kazunas, Shenandoah, Pa.	200.00
Kun. P. Gudaitis, Tamaqua, Pa.	1,000.00
Labu	\$3,400.00

Atminus, jog sistematiskas darbas dar nepradėtas ir jog nauju narių užsirašymai, pasiekę kuo-ne pus-ketvirtą tuksančio dolarių vieno mėnesio bėgyje, — in-plaukė į Bendrovę be jokios be-veik agitacijos, — aiškiai matosi, kaip musų visuomenė Lietuvos Atstatymo Bendrovei užjaučia, ir kokį užsūtikėjimą prie Bendrovės parodo musų žymus žmonės.

Organizatyvis Komitetas baigia jau rengti popieras bei blankas, reikalingas Bendrovės garsinimui. Iš Bendrovės advokato sužinota, jog valdžios čarteris bus išgauntas poros savaičių bėgyje. Izdi-ninko kaucija (bondsas), ant užspelniuonaiusios para-smos. Ir reiktu tai padaryti ne-

trukus, — nes laiko gaila tunēti betiksliam merdājime. Štai, šio mėnesio pabaigoj, — 30 d. lapkričio, yra kviečiamas A. L. Centralinio Komiteto posėdis. Ar nebutu galime sužaukti tą dieną ir paminėtą organizaciją atstovų susivažiavimą? A. L. C. Komite-tas galėtų paimiti iniciatyvą pa-siusti užkvietimus, gi musų orga-nizacijos, vienos savaitės bėgyje, pri geru noru galėtų paskirti susivažiavimui savo atstovus.

Turime prieš save momentą, — viena tū laimingu, — kuris galėti nulemti musų tautai šviesesne ateiti. Yra prieš mus reikalas, turintis nesulyginamai svarbesnę reikšmę, negu visi musų sroviniai reikalai, ar, — teisingiau kalbant, — turime reikala, stovinti virš musų sroviniai reikalai, ir tu-rinti visoms sroviems lygiai svarbą. Kodel, užtai, tokiam ypatin-gam momente, tokiam svarbiams reikale katalikas, tautininkas ir soeialistas, vienas kitam, negale-tu paduoti broliškos, — lietuviškos — rankos? Baimė už srovi-nius reikalus? — Nėra jai pamato. Juk sutvarkius Lietuvos šel-pimą, nepanaikintum, neišsiža-dėtum savo sroviniai aspiraci-ją, — jos ir toliaus galės plė-tojties. Sustabdžius, teidau, berei-kalingą jiegų blaškymą, aik-vojimą, — turėtum, ju daugiau rimtesniams reikalui ir tokiu budu bent karta išbūstum, iš tū vi-sų gyvenimo smulkumų bei ne-nuoseklumų, kurie dabarties be-paliovos taip žauriai slėgia savo neimatumus musų visuomenę.

K. ŽID'AS.
Pasaka apie Jonuką kvai-liuką ir Gudrujį karalių

*Pas gudus išgirdės lie-tuviai papasakojo
JONAS VILKELIS*
(Tasa).

*

„Tu geriau šit padarytum,
„Pas karalių nurašytum.
„Musų vargą juk matai.
„Gal karalius sužinojės,
„But malonius-dovanojės.
„Pasakysi tau dar šiaip,
„Parašyk jam: taiip ir taip,
„Yra toks ir toks Motiejus;
„Visą amžių netingėjės
„Dirbo jis kiek tik galėj;
„Mokesčius pilnai mokėj,
„Bet dabar jau negaljis,
„Nusgyveno taip jau jis,
„Kad net gėda ir žiurėti,
„Tu galėtum jam padėti,
„„Su padotkais palukė,
„Atsigriebti duok šiek-tiek.“
Bet čion pristavas išsižiojo,
Visas net apsiutojo:
— „Ak tu šiokis toks mužike,
„Maištininke, sicilike!
„Tai tu riaušes dar keli,
„Tu šunsnuki, pagaly!“
Tik prie senio jis prilėkės,
Staiga jam į ausi pliekės,
Emė kumščioms mušt ir grūst,
Nepaliovės rėkt ir plūst.
Čion ir viršininks priėjo,
Savo kumščias ir pridėjo.
Užsipurstino senelis:
— „Ko čion, ponas, dar mušies!“
— „A, tai tu dar taip elges!
„Ei kazokai!“

— „Nagi, vyrai,
Ar tai tam ant jūs mundyrai,
Idant mušti jau tėvus?
Mano ir vaiske sunus!“
Slinkti jiems arčiau pradējus,
Besuriko sens Motiejus.
Lyg kazokai susilaikė,
Tartum savo žingsnį peikė,
Viršininks juos tuo drāsint:
— „Ką čia senio dar klausyt.
„Ja sunus senai tarnaujas,
„Turbut taiplgi nesiliauna
„Tvarką, kur tik reik daryt
„Štai tokius kvailius mokyt.“
Na, ir primuš senelį.
Vos paeit nabagis gali
Ir tik sau galvoja šit:
„Marškinų nepasgailėsiu,
„Prie teisybės gi priviesiu.“

Tuo laiku ir Jons parėjo.
I ji senis prakalbėjo:
— „Na, sunau, kas bus, tat bus!
Užsimaukie tu batus,
Imki gunčią šventadienę
Ir keliaukie į sostainę,
Rask karalių, karalienę.
Prašymą iðuočių tu jiems:
Kad nuo jų tarnų žmonėms
Ner ramybės jau nė kiek,
Plėšia, baudžia juos už-niek.“

ANTROJI DALIS.

Raštinėje pas karalių
Nerasi, brolau, miegaliai.
Šimtas plunksnų čirškinėja,
Tik ukazus rašinėja.
Vai gi jūs raštininkėliai,
Neregėti vargdienėliai!
Jūs rašykit, rašinėkit,
Bet tik antspaudus pridėkit,
Kad karalius šitai ryt,
Prižadų neatmainyt.

Tai tik taip sau pasakyta
Pasakoje bus kas kita.

Dar ir aušti nepradėjo,
Jonas iš namų išejo.
Ir tik peržengė jis griovę,
O-gi žiur — arkliukas stovi.
Jons prie jo, kiek galios tur:
— „Vai, žirgeli, juodbėrėli,
Mano brangus prietelėli!“

(Toliaus bus.)

Apie kooperacijas

Sulietuvino P. N.

VARTOTOJAS.

(Tasa).

Bet faktiškai yra visiškai atbulai: ekonominius šalies sutvarkymas neturi prieškyje savęs sunaudotojų. Priešingai — ekonomiškasis sutvarkymas visiškai nusuktas kiton pusēn, tai yra ton pusēn, kur yra pelnas; ekonomiškasis sutvarkymas visiškai neima atidon sunaudotojų reikalų. Ir ištikrujų susiorganuojant kokiai nors bendrovei, jos vedėjai visiškai neužsiduoda sunklautimo, ar jų suorganizuota bendrovė gamins tą, ką sunaudotojai reikalauja (nors savo apskelbimuose visuomet tą tvirtina), jie patių savęs tilktai klausia, ar jų ištanga, jų dirbtuvė atneš jiems pelno. Bet jūs man nepriestarauskite, buk tas veda prie vieno ir to pat, nes jei ištanga neužgamėdins sunaudotojo, tai ji neturės pelno. Visai netaip yra.

Visas pagamintojų gudrumas ir yra tame, kad išsaukti pas sunaudotojus naujus norus, didesnius norus sunaudoti. Nejaugiai jūs manote, kad dalieskime svaiginančių gėrimų išdirbėjai ar pagamintojai tiek daug gamina svaiginančių gėrimų, kad jūs reikalauja sunaudotojai? Visiškai ne! Tai delto, kad pagamintojai-bravorninkai ir pardavinėtojai išlipino visas tvoras savo reklamomis tukstanti kart atkartojančius tuos gėralus, ir sunaudotojas jais kaip ir užsilipnotizuoją. Tikai kad išdirbėjai gali sau iš to turėti pelną, jie ir skleidžia tą užmušantį draugiją išdirbini. Arba štai vėl. Dabar pas turtingas Paryžiaus ponias (ir pas neturtingas) viešpatauja mada nešioti įvairiausius pagražinimus, kar tais negražius. Ar manote, kad tū daikty pagamintojai tai pagamino, kad jūs kas reikalavo? Visai ne. Tai pagamintojai sugalvoja, kad sau turėti pelno.

Sutverti naujus sunaudotojų reikalavimus, tai reiškia sutverti naują madą, kuri ir dnuoda gerą pelną pagamintojams ir pardavinėtojams. Senovės laikose moteris ir merginos beveik per visą gyvenimą dėyėjo vienus ir tuos pačius pārēdus, musų pratėviai dėvėjo vienus ir tuos pačius žiponus ir nekarta dar ir vaikams palikdavo. Tie drabužiai brangiai prekiuo davo, bet prekėjai visgi negalėdavo pelnyti sau milijonų. Dabartiniame laike Paryžiaus kriaucių specialė komisija pabaigė kiekvieno sezono jau apstoliuoja piešinius naujai madai, kuri yra moterims ištatyti. Niekas nesipriešina: kiekviena moteris, ir labai tankiai vyras, nusivelka savo pernykštį parėdą bijodamas, kad nebutų išjuoktu. Vakar juk dėvėjo ilgus ir plėčius sijonus, o šiandien dėvi trumpus ir siaurus. Arba vakar dėvėjo augštus stačius kalmierius, o šiandien žemus ir gulsčius. Ir jei koks nors atsiranda, kuris nori dėvēti savo parėdą per du metus, tai jau pats siuvėjas čia pasirupina, kad taip nebutų. Siuvėjas siuva iš tokios medžiagos ir taip, kad parėdas negali išlaikyti ilgian kaip metus, vietoje to, kad juomi galėtų žmogus dėvēti visą amži, kaip senovės žmonės, kad darė.

Prie to dar reikia pridurti, kad faktiškai visiškai netiesa, kad buk dabar sunaudotojas geriausiai orientuojasi tame, ko labiausiai jam reikia. Pirmu pirmiausiai jam reikėtų tas išmokti.

Dabar jau niekas daugiau netiki įgyvulių instinkto neklaidingumą. Prieš tokį gyvulių instinkto neklaidingumą kalbatas faktas, kad gyvuliai, neisskiriant net nei lapės, nusinuodina beveik visais nudais, kokie tik yra, pradedant strichinu ir baigiant kitais nuodais. Mokslo vyras Furie manė, kad reikia mokyti vaikus pažinti visus gerus daiktus ir del to, tai juose anklėti meilę prie tū daiktų. Tai yra faktas, kad sunaudotojas šiame atvėjyje visai neprotinas, jis naudoja ir gerą ir blogą. Juokinga dar ir tas, kad jei sunaudotojas jau iš patiria sunaudojamo daikto blėdingumą, bet jo laipsni — tai niekad nepatiria. Gerai yra žinoma, kad Paryžiaus darbininkai daugiausiai geria vyną, padirbtą Bersi, (Toliaus bus.)

(LTS) L-ot onu vse)

\$5,000 netrukus bus Surety Kompanijos užstatyta. Aplikacija jau padaryta. Bendrovės adresas tuo tarpu randasi po — 2810 Richmond Str., Philadelphia, Pa. Lietuvos Atstatymo Bendrovės Organizatyvi komitetas: — Romanas Karuža, Pirminkas, Kun. Jonas Ambota, Vice-Prez. J. O. Sirvydas, Sus. raštininkas. J. B. Valukonis, Fin. rašt. Kun. V. Matulaitis, Iždininkas. Kun. F. Kemėšis, Iždo globėjas Dr. J. Šliupas, Iždo globėjas, M. Bush, Dr. A. Becevičius, A. J. Stalkevičius, J. S. Vasiliauskas, Vimlas J. Lukoševičius.

A.L.T.S. REIKALAI

ATSIŠAUKIMAS Į KUOPAS DELEI ADRESU.

Šią savaitę tampa paduodama i spaudą A. L. T. S. programa ir konstitucija. Pilni 2,000 egz. Jos veikiai bus atspausdinta ir kuopoms išsiuntinėta. Delei šito bet gi reikalinga turėti pilnas žinias, kiek kiekviena kuopa programos egzemplifiorių reikalauja, kad galėtu po vieną kiekvienam nariui išteikti.

Todel, gerbiamieji sandariečiai, kuopų viršininkai, esate prašomi veikiai priduoti savo pilnai užsimokėjusių narių skaičių naujai išstojančiam į vietą A. L. T. Sandaros Susinešimų Sekretoriui, p. St. Mockui (194 Athens Street, So. Boston, Mass.). Jisai tas programas dabar turės po kuopas išsiuntinėti, taipgi pas jis pasilius sudėta ir viasas likusis programų skaičius.

Prie šitos proges prašau, idant nepamirštumet kiekviena kuopa priduoti pilnā vardą ir adresą savo kuopos sekretoriui, ant kurio vardo butų galima susinešimų sekretoriui programus nusiųsti.

Kuopų susinešimo adresai reikalingi yra ir prezidentui. Šios dienomis mums rašo musų naujai išstojantis į vietą gerb. prezidentas, p. Pr. Kibortas, jogei musų programos vertimas į anglų jau tapo paduotas Illinois valstijos sekretoriui, ir tikimasi, jogei greitai laiku musų organizacija pasilius į inkorporuota sulyg valstijos įstatymu. Kuomet bus ji inkorporuota, tuojuas mes turėsime čarterį, ir jo sakas išsiuntinėsime visoms kuopoms, kurių tiks to reikalaus. Todel ir del šito geistina butų, idant kuopos savo sekretorių adresus netikta paduotu susinešimų sekretoriui, p. St. Mockui, bet ir musų centraliam prezidentui, p. Pr. Kibortui (2400 W. 63rd Str., Chicago, Ill.). Meldžiame šito butinių iš omenės nepraleisti.

Tuo-pat sykia yra daroma Sandaros oficialė anspauda. Kuopos gave čarterio kopijas, galės ant to antspaudo pasiūrėjė, pasidaryti sau vietines antspaudas, savo kuopos teritorijai ir numeriu pri taikintas.

J. O. Širvydas,
AI/TS. fin. sekr.

LENKIJOS „KARALYSTĖ“ IR VILNIUS.

Rods dar Europos karę neužsibaigę, ir bekariaujančiu valstiju ginklai dar neištarė savo paskutinio viršiančio žodžio, vienok jau matosi, jogei Kovo rankos pradeda ilstis. Šitas ženklas apsieškė tame, kad kariaujančios valstijos pradeda nebeužsikėti galybei savo kanuolių ir pradeda leisti iš grotelių politikos paukštukus.

Vienas iš tokiu politikos paukštelių pasiliuko išleistas pereita savaitę per Vokiškijos ir Austri

jos valdonus. Jiedu apskelbė iškilmingą manifestą, kuriuomis „at stato“ Lenkijos karalystę su sochapile Varšava ir regentu-karaliūm, kuris, žinoma, turi buti išteutoniškos kilmės, ir kuriuomis bene busiųj Bavarijos princas

(Lenkai turi vilti, kad paskiaus galės išsirinkti tikrą karalių iš katros nors lenkų karalių giminės).

Kaslink šito teutoniškų monarchų žingsnio galima daug pasakyti. Politikaatsargumas verčia sanprotauti, kad Lenkijai tas dar neviska duoda, ko jie laukė ir tikėjosi. Neprigulminga Lenkija dar nėra žodis stojusis kunu. Galės buti lenkų išrinktos tarybos. Galės buti lenkiška kalba lenkų ištaigose. Galės buti šitas teutonų apskelbimas svarbu lenkams dokumentu, nes lenkai ji galės pasirodyti businčioje valstyjų konferencijoje po karēs ir savo išlygas bei reikalavimus paduoti. Bet pakol kas Lenkija visi tiks bus dar vokiečių provincija. Kas vokiečiams rupėjo po šito triukšmingo apskelbimo, tai išnaudoti lenkus. Ta tuojuas ir parodė, kuomet visu-pirmu vokiečiai sutvėrē lenkų armiją, kuriai privers kovoti vokiečių eilėse prieš rusus ir francuzus, kurie taip pat tautu licosybės jieško.

Teičiaus mums šitas dabar nerupi. Kas mums rupi, tai lenkų demonstrativiskas žingsnis į lietuviškas žemes. Vos tiks paskilboju šalies neprigulymbės apskelbimas, tuojuas lenkai viešai užreikškė savo laikrašiouse, jogei šito apskelbimo „pradžiugus“ Varšava ir Vilnius.“ Ką tas reiškia? Tas reiškia, jogei lenkai užmoja savo pretenzijas ne tikai Suvalkų guberniją valdyti, bet ir pačią musų sostapilę — Vilnių į savo schemą intraukti. Tas yra juokinga, o vienok gali rušias del Lietuvos pasekmės atgabent. Mes visai dar nežinome, kas vokiečių su lenkais yra ant Lietuvos kaklo ruošiamas. Areštavimas Vilniuje advoikato Augustino Janulaičio, žinomos musų politikos veikėjo, dar daugiaus mums nerimasties priduoda. Lenkų šeimininkavimai Vilniuje ir jų net per akis višę fondų išvėgimai (skaityk per. num. „Vien. Liet.“) yra labai per drąsus darbai, ir negalima buti, kad jie vokiečių vaidžiai nebūtų matomi ar žinomi.

Apie šitą mums jau reikia ruoštis. Dabar yra sumanyta „tautiskoji savaitė.“ Lai per šitą savaitę bus po visą Ameriką plačiai apkalbėta ir išnėsta rezoliucijos, kurios reikia pasiūsti Sūv. Valstijų prezidentui ir į kongresą, kaip protestas už kėsinimą užsimokėjusių nario rekordus. Pagal dabar priimtosios konstitucijos, šitokie rekordai yra vedami tikslai kuriose. Vadinas taip: kiekvienos kuopos sekretorius turi vesti visų užsimokėjusių narių skaičių ir jų vardus užrašyti, už kokius mėnesius kiek kas mokėjo. Gi Centro Sekretoriui reikia prisusti tik abelna sumą pripuolančiu mokėjimu. Už tai prieš kiekvieną Sandaros Seimą reikia iš kiekvienos kuopos prisūsti Centro Finansų Sekretoriui pilnai užsimokėjusių narių. Tada, jisai, pagal buvusių nuo kuopos inomokėjimų, matys, kiek kuopoję yra narių.

J. O. Š.

PASIKALBĖJIMAS DELEI L. G. IR A. F.

Kaip jau žinoma, prieš A. L. T. S. susižiavimą buvo skelbta, kad bus ir L. G. ir A. F. narių susižiavimas.

Spalio 22 dieną, tai yra po A. L. T. S. susižiavimo ant rytojus ir išvyko susirinkimas delei tų fondų reikalų apsvarstymo.

Tame pasikalbėjime dalyvavo: Adv. Bradchulis, P. Kibortas, J. O. Širvydas, P. Norkus, J. Sekevičius, P. Sakatauskas, M. Bučinskas, R. Karuža, (dalis senosios iš naujosių ALTS. valdybos), ir keletas kitų. Pasikalbėjimo sekretoriumi išrinktas P. Norkus.

Kalbėtasi apie išvairius reikalus ir nutarta priimti p. V. K. Račausko sumanymą surinkti 1,000 žmonių aukšaujančiu po \$10 į Autonomijos fondą ir stengties ta sumanymą pravesti gyvenimam.

Antru svarbesniu nuotikiu buvo tas, kad p. J. O. Sirvydas, budamas AI/TS. sekretoriumi ir višiskai negalėdamas apsižirbtis atsisakė iš tų fondų turėtų sekretoriaus vienos. Nors pasikalbėjimas neturėjo sprendžiančio balso tame reikale, bet jam nieko neliko daugiaus daryti, kaip nusirkerti kita sekretoriu. Juomai likosi vienbalsiai išrinktas p. J. Sekevičius, 101 Oak Str., Lawrence, Mass.

Todel nuo dabar tų fondų reikalose visuomet reikia kreipties prie p. J. Sekevičiaus virš nurodytu antrašu.

Taipgi buvo pasidalinta mintis ir apie išvairius kitus fondų reikalus ir musų stoveinę.

P. Norkus.

ANT SANDAROS LAUKO.

Montello, Mass. — Musų kuopaga gana gražiai gyvuoja. Turime iš viso 25 narius. Šiuom kartu prisiunčiame mėnesinių mokesčių 65e. — Malonėkite prisiūti daugiau mokesčių lakštelį.

S. Slaivis.

79 Vine Str.

Nuo redakcijos. — Malonu girdėti apie tamstų kuopos augimą — Kaslink mokesčinių lakštelius, pagal paskutinioje seimo ntarimų ir pagal naujosios konstitucijos, šitė lakšteliai mažai bebus reikalingi. Tie lakšteliai buvo reikalingi tuomet, kuomet reikėdavo Centro Finansų Sekretoriui vesti savo knygose kiekvienos kuopos ir kiekvieno užsimokėjusio nario rekordus. Pagal dabar priimtosios konstitucijos, šitokie rekordai yra vedami tikslai kuriose. O jeigu taip, tat sukruskin, draugai, prie darbo, pasistengkite buti TMD. nariais ne tik iš ardo, bet iš darbu. Prirašykime iš narių po vieną naują narių iš naujų metų. Juk mes žinome, kuo daugiau narių bus, tuo daugiau bus išleista knygų.

O geros ir naudingos knygos vis tai yra žmogui kelrodis į žesnį ir laimingesnį gyvenimą...

Pirm. J. Pakalnis.

So. Omaha, Nebr. — TMD. 17 p. susirinkimas (2 d. spalio) prieraši vienas naujas narys p. P. Valiūškis. Tarp kiekko svarstyta iš „V. L.“ 38 no. TMD. prez-

rių skaito organą „V. L.“ Pasirodė, kad iš susirinkusiu beveik visi skaito; keletas, kuriu neskaito, žadėjo ir tie užsiprenu-

roto Dr. A. J. Zimonto straipsnis: „Pradedant darbštumo sezoną.“ Sulyg. išreikšto musų butų labai naudingi, tikta viena gerb. prezidento noro, kad kuo pos savuose susirinkimose apsvarstę savo opinią linkui šių metų išleistą knygą, pasiūstą į organą, ir sykiu pažymėtu savo veiklumą prirašyme naujų narių — augščiaus minėtoji kuopa inglio mane parašyt sekanciai:

1) Knopos veiklumas prirašome naujų narių ir tt. Praeitą metą musų kuopa pilnų narių turėjo 20. Dabar turime 40. Pinigų ne tikta, kad neturėjome, bet dar \$2.25 buvo skolos už spaudos darbą. Dabar: skola atmokėta. Pasiūsta \$3.00 TMD. seimui, kad perduotu i L. G. F. Lietuviai Dicnai paskirta — \$5.00, kasoje randa \$15.00.

Su pagalba Teatrališko ratelio, kuris gyvuoja po tuo patim parčiu, pastatėme scenoje 7 d. gegužio du veiklų: „Mulkinė ir Mulkintoja“ ir „Užkėrėtas Jekakus.“ Dabar taipgi nutarta, po Lietuviai Dienos, surengti paskaitas ir pavaryti, kiek galinti platus agitaciją labui TMD.

2) Musų nuomonė apie išleistąsias knygas, pradedant „Širdžia“, ir baigiant „Technikos Stebuklais“ yra sekanti: a) „Širdis“, galima salkyti, yra tai raktas prie nūšalusios žmogaus širdies diurių, su kurio pagalba inėjus į tą širdį, galima pagimdyti joje jausmas žmogiškumo pareigų — mylėti savo tėvynę, tautą, tėvus, artimą, visą žmoniją ir pagaljaus atjausti kitų nelaimės; b) „Motina“, su moksliškais piešinėliais yra tuomi jau labai svarbi ir naudinga, kad supažindina mus su gyvunais, kuriuos mes tankai matome, kaip kuriuos net ir valgiu vartojame, bet mažiausia apie juos supratimo neturime; c) „Dvasios Gyvenimo Mechanika.“

Jurgis Biliunas.

TMD. 17 kp. rašt.

So. Boston, Mass. — TMD. 81 kp. susirinkimas. Lapkričio 8 d. 1916 m., Lietuviai svetainėje buvo susirinkimas. Prisirinko neaug narių, nes tą dieną buvo keletas susirinkimų. Gerb. Čebatarius apie 9 val. atidarė susirinkimą, o Žemantaitis, perskaite protokolą, kuris priimtas be pataisymo. Delegatu i Bostono lietuvių konferenciją reportas atidėtas sekanciam susirinkimui. Praktikų komisijos reportas atidėtas sekanciam kartui, komisija inigaliota veikti.

Baliaus ir šokių komisija praneš, kad liko gryno pelno \$13.35 knygyno nandai. Reportas atidėtas sekanciam susirinkimui.

Nutarta prisdėti prie N. Angl. Apskrities rengiamo maršruto prakalbų. Buvo pakelta klausimas apie renginį paskaitų. Nutarta tarties rengti kartu su A. L. T. Sandara. Išrinkta taryba, kurių vesti J. Strimaitis ir J. Žemantačius. Pakelta klausimas

ATVAŽIUOJA! A. Vitkausko ATVAŽIUOJA!

Pirmoji Lietuvių Skraojanti Teatralė kuopa

I BROOKLYNO LIETUVIŲ KOLONIJA

ir Statys tikta DU SPEKTAKLIU

McCADDIN HALL

SPEKTAKLIS I.

Subatoje 2-rą dieną Gruodžio-December 1916

Musų 20to amžiaus gyvenimo atspindys. Drama 4 v.

„MIRTU VAINIKAS“

Centralinė rolo lošia A. Vitkauskas.

SPEKTAKLIS II.

Utarninke 5 dieną Gruodžio-December 1916

Visam pasauliui žinoma Istorika Drama

„GENAVAITE“

ir

„Golius kalėjime ir jo mirtis“

Atkreipkite atydą į tai, kad A. Vitkauskas tai autorius šio veikalo, kuris jis padidino ir prirengė Lietuviai Scenai. Iš pats Golius rolo.

Abiejų Spektaklių pradžia lygiai 8 val. vakare.

Bilietai iškalno gaunami „Vienybės Lietuvinkų“, „Tėvynės“ ir „Laisvės“ redakcijose, p. V. Daunoro aptiekoje ir p. J. Ambrasiejaus agenturos ofise.

LIETUVIAI! Jeigu Jums reikalingas Tikras Dailės Teatras —

Tai remkite J!!

Žinome kad reikalingas — tad nešame Jums tą Gražią Dailę, priimkite Ją ir padėkite mums pereiti tuos pirmuosius, arškėčiais išsklotus takus!!!

A. Vitkausko Teatralės Kuopos Administracija.

apie sutvarkymą draugijos reika met klydau. P. B. K. Balučiu met klydau. P. B. K. Balučiu lū. Nutarta laikė susirinkimų pasitruku nuo TMD. pirminin rengti paskaitas. Paskaitų ir kystės, kaip matosi, mes tik ne prelegentų parupinimui išrinkta mokėjome surasti kitą taip atsi J. Strimaitis. Nutarta nesilan davusi ir tinkama žmogu prie kančius narius pakvesti per at TMD. vairo.

virutes. Iš amatninkų pusēs pa Bet ačiu laime, VI. TMD. seiketas klausimas apie išleidimą mas, laikytas Waterbury, Conn., amat rankvedžių. Susirinkę pa turbut nei neužiomis atliko tā, tarė amatninkams patiem rupin kurio si draugija senai jau laukė ties organizavimui leidimo knyg prie savo vairo. Tai yra, seimi Išrinkta komisija iš 6 narių amat ninkai aprinkdam Tamistą, Dr. ninkų: Pečiulis, Žibikas, Vileišis, A. Zimontą, šios Draugijos pirs Vyšniauskas ir Čebatorius. Iš mininku.

moksta už knyg persiuntim \$1. Prisižiustu, kad tuomet daly 82e. Nutarta reikalauti knyg vaudamas TMD. VI. seime, kaip per apskirčio valdybą.

Prisiraš šie nauji nariai: K. visos TMD. narių didžiuma, ne Kiškis, A. Rasimavičius, J. Mi sitikėjome ir nelaukėme iš Tamkelionis, L. Stasiulis, K. Vasi stos perdaug ilgesni laik tiek, liauskas, J. Sinkevičius, P. Ap kiek Tamstos, su Literatiškuoju Šeiga, P. Bendorius, K. Plioplis, komitetu, dviejų metų bėgyje, J. Šilinis, J. Matulaitis. jau suspėjote patiekti raštu TM

Susirinkimas užsidarė 10:15 v. D. nariams: — ką jau ir kuopos vaikare.

J. Str. suspėjo apvertinti, pridėdamos TMD. KRASOS DĒZUTĘ. prie savo futarimų paskutiniuam

P-u J. Pakalniui. — Kaip ma seimui, kad TMD. pirmininku, at tote, žinutė pas mus susivėlavo. einančiam terminui, seimas ap Tai vis del vienos stokos. Bet rinktų tą patį Dr. A. Zimonta. mes ačiuojam. Praamžiui, kad tu Tatai, gerbiamasis TMD. pirligijų protokolų sezonas praėjo, mininke, pavelykite išreikšt ir ir jau nebus kāmus žinučių priimkite nuo manęs širdingus išstumti iš reguliarūkos eilės. Jums linkėjimus, už Jusy trūsą Darbuokites kuopoje ir rašykite TMD-jai ir velijimus ant toliaus mums.

P-u A. Ramanauskui. — Pavarti vesti Tėvynės Mylėtojų Drausiu pasakius, Tamstai atsakome gja - stumiant pirmyn tautos ap tai, kaip ir p. Pakalniui. Skir švietimą ir pirmyn žango darbā. tumas tame, kad mums labiau Valio! daug gerbiamas TMD. gaila, jog Tamstos yra geri pirminkine.

straipsneliai, o per vienos stoką negalėjo anksčiaus but išspausdinti. Bet veikiai juos iš eilės sunaudosime.

A. Ramanauskas.

Brooklyn, N. Y.

ATVIRAS LAIŠKAS.

TMD. pirmin. Dr. A. Zimontui. Gerbiamasai TMD. pirmininke!

Leiskite man išreikšt Jums keletą pagarbos žodžiu už jusų uolumą ir atsidavimą TM Draugijai.

Prieš leidimą V. Kudirkos raštū, p. B. K. Balučiu prasitruku nuo šios Draugijos pirmininkystės, ir kaskart vis i sūpnesnes rankas kliuvant šios draugijos auklėjimui, aš buvau jau pradėjęs manyti, kad mes ištikrūjū šiuom tarpu begu turime antrą taip atsidavus žmogu musų apšvetos reikalams, kokiui pasirodė p. Balutis, budamas TMD. pirmininku.

Mea culpa! Aš tokioj savo nuomonėj — matote, labai tuo-

Didžiai svarbios • PRAKALBOS

Rengia ALTS. 21-mą ir TMD. 52-ra kuopos, nedėlio 26 lapkr. (Nov.) 1916. Gedemino salėje, 575 Joseph Av., Rochester, N. Y. Kalbės p. M. Šalčius.

Kviečia

ALTS. 21 ir TMD. 52 kuopos.

FORNISIUS PARSIDUODA

Parsiduoda fornisiūs (rakandai) pečius, lovus, klejonės ir žodžiu sakant, viskas supirkta naujai. Visi rakandai yra geriausi. Priežastis pardavimo kultur išvažiavimas. Kas atsišaukiai pirmiai tais laimės. Atsišaukite pas

Mrs. Franciška Bakanauskienė
171 North 2nd St., Brooklyn, N. Y.
(Ant antrų lubų).

DIDELI FĒRAI!

surengiami

SV. VLADIMIRO PARAPIJOS BROOKLYNE.

labui naujai statomos šv Panelės Apreiškimo bažnyčios.
NUO 20 IKI 26 d. LAPKRIČIO
New Plaza Hall, 121—131 Havemeyer Str., tarp Grand ir S. 1 St.
Brooklyn, N. Y.

Daugelis daiktų yra paskirta išlaimėjimui. Uki (farmā) 7 akru, du lotai ant Staten Island pianas, gramafonas, velisopeda, automobilis ir daugelis kitų. Tai yra proga laimeti jūs. Kas dien bus įvairūs programai, žmonėmis labai žingedūs.

Panėdėlyj, lapkr. 20 d. Brooklyno Choras šv. Vlad. parapijos dainuos.

Seredoj, lapkr. 22 d. iš New Yorko Choras po vad. Čaikovskio Ketverge, lapkr. 23 d. Semenaristų Choras iš New Yorko.

Šalip to bus visuomet priki muzika, šokiai ir kiti įvairūs pasi linkminimai.

Kviečiami visi kuoskaitlingiausiai atsilankyt,

(47) KOMITETAS

Čeveykų Krautuvė ant rando.

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ ANT RANDOS.

PUIKUS STORAS ANT RANDOS iš visu pusiu lietuviu ir lenkais apgyventas. Šioje vietoje virš 50 metų išdirbt čeveykų krautuvės, per paskutinius 10 metų laikė sių krautuvė lietuvis, kuris uždirbo tukstančius doliarių. Krautuvė randasi po No. 109 Grand Str. Dabar viskas pertaisyti naujai, lentynos ir daugelis kitų pagerinimui. Kas šioje krautuvėje užsidės čeveykų bizn, tas atras savo gyvenimo laimę. Si vieta tinkama išaiplėt švaraus biznio. Norintis platiens informacij, kreipkitės pas:

EDWARD J. WIDNESS,

99 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

THANKSGIVING

Kad prisirengti prie švenčių, ateik pas mus ir pasirink, ar orderiuok Namai, ar Importuotu Konia kū, Vynu, Kordialu ir Likeriu, o mes juos greitai dastatysime į namus.

H. & H. REINERS

Distiller and Importers
Stagg St., Graham ir Humboldt St., Brooklyn, N. Y.
Telephonai.

KAPSUKAS APIE LIETUVOS SELPMIMO FONDĄ.

Rusų laikraštyje „Novy Mir“ iš spalių 31 d. (n. 820) „Kovos“ redaktoriu V. Kapsukas straipsnyje „Po povodu vyzvania o litovskom dnie“ išskaitliuoja vi

pasas tas priežastis, ką ir savuose soc. laikraščiuose, kuriomis jie ne gali sykiu su kitais lietuviuas („nacional-riberalais ir klerikala“) Lietuvą iš vargų gelbėti ir

sykiu aukas rinkti „Lietuviai Die noje.“ Vienoje vietoje Lietuvos Selpmo Fondą, kurio kasininku yra K. Sidlauskas, vadina „Raboci Fond“ (kā galima suprasti, kad visi kiti lietuviu Fondai nėra „rabocija“, t. y., kad, paveikslan,

L. Gelbėjimo Fondas nesiuntė aukų „darbininkams“ bentur Biržiskai, Janulaičiui, adv. Vileišiū, etc.), o pačiam gale straipsniu jau tiesiog i rusus kreipiamasi, kad „tovarišči, gorazdo lučše bylo-by ustroit v den 1-go nojabriaus sbory v masterskih i opravit sobrannye v socialističeski Fond (mano kursivas — J. S.) pomoči dlia Litvy na imia jego cassira Mr. K. Sidlauskas,“ etc.

Kaip žinome, kiek tai buvo rie

tyniu „Kovoje“, „Laisvėje,“ „N nose,“ „Keleivyje“ del „bepartiviskoj“ ir „nesocialistiskoj“

L. Š. F., o dabar, svetimoje spaudoje, tie patis šulai, kurie dar nesenai raše prieš, o dabar jau už... už „socialistišką“ fondą, kurio kasininku yra K. Sidlauskas. To paties „laikraštininko“ „Kovoje“ vienaip, mat, kad inkandus „liberalus,“ o pas sve

timtaučius kitaip, julk irgi reikia pasiodyti, kad turima...

J. Sekevičius.

MUSŲ VAISTAMS KARĘ NIEKO NEKENKIA.

Karę padaro aug blogo šitam kraštui. Ypatingai visur jaučia stoką volkiskų chemikalų del su taisymo vaistų, ir per tai visur dabar naudoja vištinių bologesnių materijolą del fabrikacijos vaistų. Tik mes esame laimagine padėjime, nes mes iš kalno kada tik karę prasidėjo prisipirkom Euro

pe viską, ką mums tik reikia, ir užtai musų Triners Elixir of Bitter Wine yra taip geras dabar kaip ir kitasyk buvo prieš karę. Ir taip bus ir toliau: musų vaistai iki galui karęs bus pirmos klesos, nes visokių medikalų, žolių ir tt. turime prisikrovę taip daug, kad užteks jų dar ir po

karei.

Nors visi vaistai pabrangsta, Triners American Elixir of Bit

ter Wine užlaikys tą patį gerumą už seną prekę, ir šelps tuos, kurie turės ar tai užkimimą, nerviškumą, stoką apetito ir energijos abelna slipnumą, ar tai slipna krauja, ir tt. Prekė \$1.00 aptiekose. Jos. Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 So. Ashland Av. Chicago, Ill. Rašykite pas mus lie

tuviskai. Kur daktariška ypatiška egzaminacija nereikalinga, musų daktaras gali duoti jums patarimą.

Neužmirškit, kad musų vaistai jau turi išsidiurbė sau gerą var da, ir kad kada koks tik augčiau minėtas nesmagumas užneina, musų vaistams galima pasitiketi, kad jie savo darbą gerai atliks.

„VIENYBĖS LIETUVINKŲ AGENTAI.

Pas juos galima užsirašyti laikrašti „VIENYBĖ LIETUVINKŲ“, taip pat užsiskyruti ir knygas „Vien. Liet.“ išelistas.

0 BROOKLYN, N. Y.

Jonas Bendikis 3914 — 4th Ave.
J. J. Silišas 31 Hudson Ave.

AMSTERDAM, N. Y.

V. Daučiunas 97 Forbes Str.

BINGHAMTON, N. Y.

J. Stanislavicius 291 Clinton Str.

NEWARK, N. J.

M. Truska 181 New York Ave.

V. Ambrascevičius 178 Ferry Str.

EAST NEWARK, N. J.

F. M. Petrušionis 333 John Str.

PASSAIC, N. J.

St. Paučius 33 Burgess Place.

S. Sakatauskas 33 Burgess Place.

BRIDGEPORT, CONN.

A. Adžauskas 7 Summer Str.

NEW BRITAIN, CONN.

Ant. Mikalauskas 14 Spring Str.

NEW HAVEN, CONN.

K. A. Makarevičius 255 Wallace Str.

ANSONIA, CONN.

J. P. Čiupas P. O. Box 330

J. Tareliai 22 Star Str.

WATERBURY, CONN.

K. Ch. Kazemekas 785 Bank Str.

A. Povilaika 804 Bank Str.

M. Alyta 23 Congress Ave.

HARTFORD, CONN.

Tad. Spelis 300 Front Str.

SO. BOSTON, MASS.

K. Sangaila 224 Athens Str.

K. Jurgelėnas 377 W. Broadway.

J. B. Valukonis 261 Broadway.

E. CAMBRIDGE, MASS.

P. Bartkevičia 877 Cambridge Str.

CAMBRIDGE, MASS.

K. A. Galinauskas 719 Main Str.

GARDNER, MASS.

P. S. Remeikis 267 Pleasant Str.

WORCESTER, MASS.

P. Dėdėnas 20 Alpine Str.

M. Paltanavičius 15 Millbury Str.

MONTELLO, MASS.

B. E. Miškinis 35 Arthur Str.

M. J. Petrušius 20 Cleveland Ave.

HAVERHILL, MASS.

J. Večkys 14 Davis Str.

Praeitis, dabartis ir ateitis.
Vienas žymus veikėjas šiaip
kaičia i savo tik-ką atvažiavusi
drauga:

— Brolau, duok faktų, duok
daugian faktų, kad tą nenaudė-
ti klerikalą, tą konservatyvą, tą
popiežiaus pantaplių bučiuotoja
pasmerkus.

Atvažiavus tam konservatyvui
Amerikon, tas pats veikėjas i ta
patį draugą sako:

— Žinai, tai jis puikiausias
žmogus, nėra geresnio žmogaus
visam pasaulyj, etc.

Ispėkite ką sakys jam išvažia-
vus?

Didelė nelaimė.

— Tai teisybė, kad su Jonu
atsitiko didelė nelaimė.

— O ką, ar jis numirė.

— Ne, dar blogiai.

— O kas?

— Jis apsivedė.

Ne tas.

Teta. — Petras su tavim šoko
visą vakarą. Ar jis tau nieko
nekalbėjo apie savo pasiryžimus.

Mariutė. — Taip kalbėjo.

Teta. — O kaip tai gerai! Ką
jis tau sakė?

Mariutė. — Jis sakė, kad jis
niekad neves pačios.

Budas, kaip apsisaugoti nuo vei-
do raukšlių.

Pati. — Ar žinai, kad koks ten
Australijoje žmogus išrado, kaip
gadima apsisaugoti nuo veido
raukšlių. Aš važiuosiu pas jį.

Pats. — Susimildama važiuoja
ir ilgai ten buk. Tas budas ap-
saugos ir mane nuo veido rauk-
šlių.

Laike vestuvių kelionės...

Ji. — Mylimasai. Kaip mes
sugrūsime namon, tai aš turėsiu
dvi tarnaiti.

Jis. — Ne dvi, bet dvidešimt,
tik ne vieną laiku.

Patriotizmas.

Vienas italas, apsigyvenęs Su-
vienytose Amerikos Valstijose, tu-
rejo mažą sunų, kuris jau buvo
gimęs šioje šalyje.

Kartą sunelis ką tai padarė ir
tėvas užtai jį sumušė per veida.
Vaikas, verkdamas, nubėgo pasi-
skusti motinai.

Tėvas visiškai teisingas. Tu
jo turi klausyti — bandė motina
ginti tėvo autoritetą.

Vaiko alkis sužibėjo piktumui.
Jis atsakė:

— Aš Suvienyty Valstijų pilie-
tis. Tu manai, kad aš leisiu sa-
ve mušti kokiam ten atėjuniui!

Jaučia.

Argi tu nieko nejauti, ku-
met aš taip karštai tau kalbu apie
mano meilę?

— Kur-gi neausi — jaučiu
degintės kvapsnį.

Dabartinė malda.

Viešpatie! Išgelbėk mus nuo
karės, bado ir nuo privatiškių
bankieriu.

Teisybė iš dugno.

Yra žmonės, kurie labai nemę-
sta vandens, vienok jie giliai
plaukioja.

Kad užsiganėdinti mažai kuom,
reikia buti arba dideliu filosofu,
arba dideliu durnium.

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių
iš galvos skaudėjimų ir nerviškumų
iš priežasties silpnų ir nervišku akiniu.
Vienintelė pagalba, tai moksliskai
prietaikytis akinių.

Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akinių specialistė, o jis duos
Tamstai patarimą dykai.
Ofisai yra jo aptiekoje.

500 Grand Street, (Corn. Union Av.)
Brooklyn, N. Y.

P. S. — Sumušti stiklai duodasi be
egzaminavimo. Tik reikia priduoti
šmožukai.

Lietuviškas Advokatas

Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių prov-
yų neimū, kaip tik už kolie-
stvą ir užmušimą prieš ka-
syklas, fabrikus, gelžkelius,
laivus ir tt.

Skundžiu United States
Kortuose ir gerai suprantu-
punktus provy už koliestvą.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N. Y.

Centais Užčedijama Desētkus

Bereikalingai daugelis važiuoja
New Yorko pažintę.

Kadangi puikiai galima pamatyti
tik iž 25e.

Laba puiki sasiuva 112 pukų pa-
veikslų New Yorko, gatvių, stočių,
elevatorių, požeminų gelžkelių, muze-
jų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų
ir didžiausių namų su paaiškinimais
po kiekvieną paveikslu.

Ta sasiuva kiekvienam malonu tu-
rėt.

Reikalauk „V. L.“ administracijoje,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. pri-
siunčiant pinigus stampomis.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA,

395 Broadway, So. Boston, Mass.

Atidare muzikos moksliui duris.
Mokinama ir specializuojama
dainavimė, kompozicijos ir lavi-
namo griežti ant visų klasikų
instrumentų. Incorporuota 1915
metuose. Užbaigusiu moksli-
duoda paludiujimas.

Direktorius: — M. Petrauskas.

SULAIKYK TAJĮ KOSULĮ

pirma, negu jisai pakenkis jusų systemai. Ataku
palengvinimui ir iritacijos prasalinimui, vartok

SEVERA'S

Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plančiamas). Netrukus patirs, kad tatai yra
atsakanti gyduolių, suteikiant palengvinimą nuo kosulio,
peršalimo, užkimimo, spasmodiško smaugulio, oro triubelio,
uždegimo ir gerklės skausmo. Kaštuoja 25 ir 50 centai.

Musų žodžiamas patvirtinimui, štai paduodame neseniai gautą laiš-
ką: „As Št. Jura praeisti, kad Severos Balsamas pilnai atsako savo
taklui. Nuo pirmutinių dozo valkai pradėje sveikti; jų kosulys išnyko
ir tie atakai nebesugrižo. Apie du mėnesių tam atgal mės vartojome tajį
Balsamą nuo kokilio ir gali su gera pasekmė.“ J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.

Reikalaujant gyduolių reikalauk Severs Preparatus. Nuėjus į ap-
tieką žiūrėti, kad gautum ko reikalaujama. Neink kitokiu bei užvaduo-
toju. Negalint gauti ko reikalaujante, rašyk tiesiai

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Ant pardavimo

Bučernė ir groseriė. Labai geroje
vietoje, lietuviška apgyventa, biznis la-
bai gerai eina. Parsiduoda su visais
irankiais. Priegtam arklys ir veži-
mas, viskas parsiduoda nebrangiai,
priežastis pardavimo, turin kita užsi-
mima.

M. BLEKAS.

629 North Riverside Str.
Waterbury, Conn.

Tel. 4428 Greenpoint

Dr. J. WALUKAS

VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„1“ „3 po piešt.
Nedėliomis pagal sutarimą.

69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
Officer Hours:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GIVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampus Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8-9 po piešt. nuo 1-2-3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)

DR. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantista.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampus Roeblin Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvetus
pripildė saksu, platinu ir cementu. Iedau-
naujus; uždeda kepuraitės iš aukso arbū por-
celeno.
OPISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 2 val. vakaro.
VISOKS DARBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtais biznis 25 met.

VLADO LESCIINSKO

Aptiekoj Drugštoryj,
galima gauti „Vienvieną Lietuvninkų
pavieniai numeriais, arba užsiptrenu-
meroti ir duoti apgarsinimus.

Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telephonas: 6426 Market.

Daktaras

JONAS J. KAŠKIAUCIUS

VALANDOS: { 8-11 ryte,
{ 1-3 po piešt.,
{ 7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte

341 Walnut str., prie parko.

NEWARK, N. J.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektoriumu
Svienienu Valstijų Immigracijos; turi
vias tiesas kaip Attorney, Advocate, Pro-
secutor ir Councilor-at-Law. Vida vis-
kolas (provas) visose teisėsose, ir darta-
menų skyriuose. Gavimui patarimui, kreipkitis
išlaikų, jidėjam krasas ženklai, ataky-
mu. Vedimui svarbių bylių ir reikalių, dribina
ypatiai ką visas Valstijos ir miestus sulyc
pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Bile kai galiausiai Bar-
daskustyste, Plaukų taisymo
(hairdressing), Manicuring,
ir tt. ir labai trumpą laiką;
mažai išlaidų. Mes mokiname moteris
ir vyros. Atsišaukite del platesnių in-
formacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

STRUPAS & CO.

123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Knopoms. Mes išdirba-

me viską kas tik reikalinga del draugių.

Vizualus ženklus, guzikus, kukardas (badges), žar-

pus, Veliavas ir antspaudas. Guzikų (buttons)

prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai

musų vienaučiai kreipiasi pas žydielius, kurie

nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka

augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes prane-

šame savo tautiečiams, kad darbų atliekame ats-

kančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.

123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupe-

stingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ,

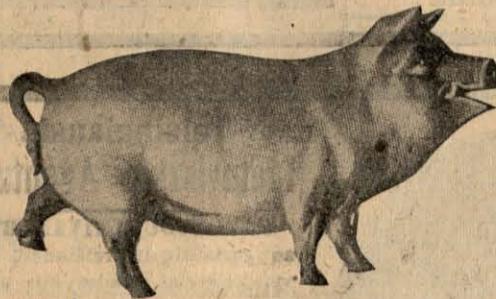
KUKARDŲ, ROZETŲ,

BERLŲ, MARŠALKINIŲ

LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turi už garbę aprekišti guo-

M. Mierzwinskas Užlaiko Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MÉSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rukintos Mésos, Jaunu Paršukų, Kumpių, Krajavų Taurinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MESA IR ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas
75 Grand Street
Kampas Wythe Ave. - BUČERNÉS - Kampas 3rd Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 8359 Greenpoint

41 Avenue A
NEW YORK, N. Y.
Tel. 2174 Orchard

LIGONIO ŠEIMYNOS PÄDEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuviu Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokédami po 30 c. i ménnesi, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 i savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.

307 W. 30th St., New York City.

PAMĒGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapiai laikraštis su paveikslais, eilės 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodanties daugiausiai žinėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulyo. Laikraščio kaina

Už vieną metų tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vienu numeri gausite užduka, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.

Neužsiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuviui.

TIK \$1.50c. METAMS.

Ant pažiuros vienas No. Dyka.

"DIRVA"

2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

REUMATIZMO MILTELIES ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBOÑAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET)

BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S

ir KARL LATUKAS

CAFE

VIENATINÉ SVETAINÉ

Galima užsisakyti Balias, Mitings ir Veselioms, (vestuvėms)

734-736 3rd Ave.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popierių ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti? yra pàdaroma: Deviornistis, pirkimo bilios, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigara 398 Grand Street kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika anglų kalbos mokykis būt mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valkų Drangas arba kaip mokykis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c

Naujas Budas mokykis rašyti be mokytojo..... 10c

Arithmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c

Viso \$1.00

Kas atsiųs iškirpes šią apgarsi, nėra iš "Vienvibės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money order, tai gaus 4 knygias 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Thomas Yermalas

186 Grand Str.

Brooklyn, N. Y.

Didžiausias krautuvė viskių vyriškų ir moteriškų aprėdalų: marškiniai, kalnieriai, nektaižiai ir žodžiu sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.

Nepamirškite savo tantiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greitas ir priekšankus patarnavimas.

Atnaujiny svečiai iš kilių miestu ir vietinių atsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikai puikius kambarius naškyvėmės, kaip vietiniams taip ir atkelievusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

A. DIRZULAITIS

102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Musų sesers
Lietuvoje
vargā kėnčia
Aukaukimė
joms
kuri kiek galite.

Nik. P. Zelvis

Lietuviškas graborius.

Balsamutojan ir laidotuviai Dirakorius. Karietos laidotuvėms, vesei-

Moms ir krikštynoms.

Osis ir gyvenimas:

1034 Bank Street,

Waterbury, Conn.

Lietuvių, kreipkitės reikale.

Telephone 1381

Geriausia dovanų drangams Lietuviuje

raja lietuvių kataliku

savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso

pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra gerausias draugas, kaip lietuvių darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuviuje.

Rusų cenzura "DRAUGAS" i Lietuvą leidžia

"DRAUGAS" atsiliai met. \$2, pusė m. \$1:

Užsieniuse metams \$3, pusė met. \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drower 6114

TRADE MARK

Vietinės Žinios

Tautiška spaudos savaitė. — Sandaros 1-ma kuopa rengia tautišką spaudos savaitę, kuri bus tarpe 10 ir 17 gruodžio. Bus surošta leidinių paroda, teatras, prakalbos, referatai ir tam panašiai. Tas viskas atsibus Tautiškame Name.

Tautiečiai, kurie geidžiate, kad lietuvystės idėjos prasiplatiunt, butinai turite prisidėti prie to darbo. Ypač reikia pasidarbinti, kad per tą savaitę kuodaugiausiai pasklistų leidinių ir kad kuodaugiausiai butų surinkta prenumeratų tautiškiems laikraščiams.

Teatrai skrajojančios p. Vitkausko kuopos. — Jau paimita McCaddin svetainė del dviejų vakarų, gruodžio 2 ir 5 d. Pirma vakara p. Vitkausko skrajojantį dramatišką kuopą loš puiku veikalą „Mirtų vainikas,” o antrą vakarą „Genovaitė.” Draugystės tais vakarais nerengkite jokiu pasilinksminimų.

Koncertas ir balias atsibus šios subatos vakare, lapkričio 25 d., Apr. P. S. Par. salėje (kampus Havemeyer ir No. 5th Strs.). Tai bus vienas iš geresnių šio rudenio koncertų, kuri parengia SLA. 213-ta kuopa. Ižanga 25c. Po programui bus šokiai.

Kviečia Kom.

Squarestavo plakatų daintojus. — Perėta nedėldieni ant kampo So. 1-os ir Roebling gatvių p. Mačiulaus dalino SLA. 213 kp. plakatus, o p. Satkus Vyčių 41 kuopos. Jie likosi squarestuoti. Spėjama, kad bene bus delta, kad jie dalino vieno bloko tolumo nuo bažnyčios ir bene buvo išskūsti.

Konferencija delei mokyklas. — Delei Brooklyno Lietuvių liudies mokyklos ivyks dr-čių konferencija 28 lapkričio Tautiškame Name. Atstovai butinai pribukite.

Lietuvišku dainų rekordai. — Perėta pėtnyčią dainininkai po vadovyste p. A. Kvedero indainavo į Columbia gramafonų rekordus. Tas dainininkų butelis susidea iš p-lių: Sabalkaičiutės, Kairiutės, Giliutės, Teiberiutės, Černavičiutės, Aušriutės ir Starčiutės. Iš vyru dalyvavo: pp. Klaniunas, Jokubaitis, Biliunas, Dailys ir Siaurusaitis.

Likosi į rekordus indainuota „Oželis” — St. Šimkaus, „Mes padainuojasim,” „Kur bėga Šešupė” ir keletas kitų. Vėliau žadama indainuoti ir daugiau dainų.

Atsiūmkite laiškus. — I „V. L.” administraciją yra ateję laiškai šioms ypatoms: P. Kalendrai (iš Vokietijos), J. Maneliui, J. Šukui, E. P. P., J. K. Hervinui, St. Šildauskui, p-lei M. Lekutiute, Marjonai Landonutei. Jei neatsisisteme, laiškai bus sugrąžinti atgal į krasą.

Sandaros 1-mos kuopos susirinkimas atsibuvo pereita nedėldieni. Aptarta daug reikalų, nutarata rengti spaudos savaitę ir tt.

Aborn Opera Companiy pradėjo žieminių sezoną nuo šio panedėlio Park teatre, ką ant Columbus Circle, ir 59 gatvės New Yorke. Sitojį simpatišką operų kompaniją stato višas didžiausias operas angliskoje kalboje. Programas savaitinis: kiekviena opera statomo per ištisą savaitę vakarais, o serandomis ir subatomis — tai ir pat.

popietėmis. Šią savaitę dainuoja opera „The Jewels of the Madomno,” kita savaitė — „Aida,” paskui pacelui bus: „Madam Butterfly,” „ohengrin,” „Il Trovatore,” „The Tales of Hoffmann,” „Carmen,” „Thais,” „Gioconda” ir „Pagliacci” su „The Secret of Suzanne.”

Sėdinyt kainos nuo 25 centų iki \$1. Musų muzikos mylėtojams ir dažninkams dabar yra geriausia proga pasiklausyti klasikų operų už pigią kainą.

Kriauciai rengiasi streikuoti. — Kriauciai jau pradeda ruoštis prie streiko. Jų reikalavimai 8 v. darbo diena ir algų pakėlimas. Jau unija pasiuntė reikalavimus darbdaviai. Ką darbdaviai manodaryti dar tikrai nežinia. Jie jau 1 dollarį i savaitę pakelia algos ir 1 valandą sumažina darbą.

A. M. Martus Išvažiavo su prakalbomis. Važinės po New Yorko ir Ohio valstijų miestelius.

100,000 dolarių del išnaikinimo slaptų namų paskyrė New Yorko miestas išleisti per ateinančius metus.

Pagerins parkus. — New Yorko valstija paskyrė ateinančiais metais 10 milijonų dolarių del pagerinimo parkų šioje valstijoje.

Didina policistų skaitlių. — N. Yorko miestas dar padidino policistų skaitlių ant 235 žmoinių.

Bus virikų ir lekajų streikas. — Daugelio restoranų ir viešbučių tarnų dabar labai stropiai organizuojasi. Spėjama, kad apie gruodžio vidurį bus ju streikas. Streikuos apie 10,000 vyrių.

Kudikis 4 metų sužeidė motiną — W. Hill, keturių metų vaikas žaidė su užtaisytu revolveriu, taikė į motiną. Netyčia revolveris iššovė ir sunkiai sužeidė motiną.

Gavo leidimą vesti: — Vaitiekus Ulbinskis 133 Grand Str., su Marijona Akucevičiute, 166 Stagg Str.

Adomas Bernotas 119 No. 5th Str., su Ona Paužiute, 183 Wythe Ave.

Mikolas Varneckis, 33 Maujer Str., su Ursule Kunickiute, 452 Metropolitan Ave.

Kazimieras Neščiunskas, 143 Metropolitan Ave., su Ona Kratavičiute, iš ten-pat.

Augustas Zupkas, 192 John St., su Frane Valuniute, 311 Water Street.

Antanas Jankauskas 40 Pine Str., Seymour, Conn. su Natalija Stasiulevičiute, 87 So. 2nd St.

Povilas iKburis, 108 Berry St., su Elžbieta Kazokiute, 188 No. 6 Street.

Leonardas Vilimavičė, 328 Plymouth str., su Ona Norkaite, 59 Hudson Ave.

Petras Ruginėnas, 159 Berry Str., su Ona Kiškiute, 30 Ten Eyck Str.

Vincentas Tamošaitis, 104 Huron Str., su Pranciška Vainikėvičiute iš ten-pat.

Albertas Engelsius, 114 No. 5th Str., su Domicile Semaškute, iš ten-pat.

Petras Ribokas, 276 So. 1st St., su Ona Deveikiute, iš ten-pat.

Ignasius Kadžis, 297 Wythe Av., su Anastazija Šlekiute, 68 S. 1st Str.

Antanas Kričiunas, 252 Berry Str., su Ona Tabokaičiute, iš ten-

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS

GARŠVA

čiausiai iki prakilniusiu. Par-samda karie-tas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir ki-tiemis pasivažinė-jimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busi užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriu

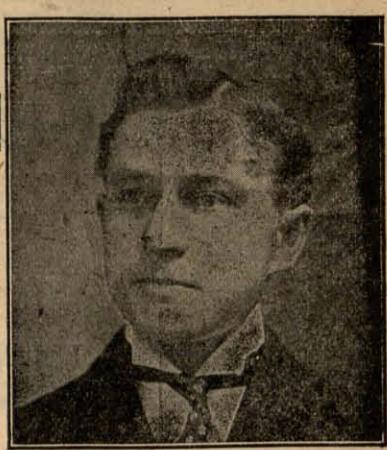
Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havano Cigara Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitų ne pamirškit šios puikios vietas.

253 Wythe Ave.

Kampus North 1-st Str.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. 5311 Greenpoint.

New Plaza Hall

Dvi
DIDELĖS SALES
DEL

BALIU,
BENKIETU,
YPATINGAI
VESELIU
IR LINKSMU
VAKARELIU

PIUKUS
KAMBARIAI
MITINGAMS
ARBA ŠIAIP
VISOKIEMS
SUSIRINKIMAMS
IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint
PUIKIAUSIA UŽEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas

Alex Shrupske

SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GĒRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.

Alex Shrupske, Savininkas

61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

NEPAMIRŠKIT

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Balamams, Teatrami, mitingams.

Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, pnikus Cigara.

Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint

NORĘDAMAS GAUTI GERUS

CEVERYKUS

ek visada pirkti pas

Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip

W.L.DOUGLAS

EMERSON ir

kitų. Reikalaudamas užeik.

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampus Berry St., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausieji geležinkelio Europo koliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškijų laivų. Nebrangi perdravinėja bagažą ir perveža pasažierių.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.

Tiesiai į Scranton, į Angliją Sritij.

Tarpo New York ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpo New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpo New York, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpo visų vietinių Punktu nuolatinis ir parauskas susineimas.

Artyminės informacijos apie kainas, traukinų begojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinių agentus arba rašykite pas:

George A. Cullen,

Passenger Traffic Manager

90 West Street, N. Y.

SAULÉ THE SUN.

Du-kart nedėlinis laikraštis visagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

ŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYCIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

EURO- Resiijoje ir Lietuvoje \$3.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusijoje 15 marklių.

Prieš tam pilnai užsimokęs kaičiutojai kas metas gauna DOVANA

puukų Kalendorių.

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co

520-522 W. South St.

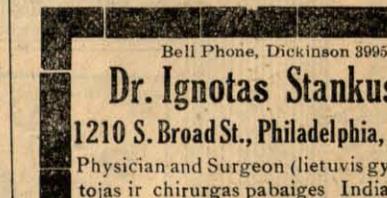
MAHANOY CITY, PA.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas abejanos Indianos Universitate) Gydo visokis ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedeliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's CAFE